

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์การเกษตรแปรรูปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่" มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและรวบรวมชนิดของผลิตภัณฑ์ ราคาขายต่อหน่วย ผลการดำเนินงานทางด้านการตลาดและวิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ซึ่งผลการวิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ตอนด้วยกันคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ราคาสินค้า วิธีการตลาดและการส่งเสริมการขาย เป็นรายอำเภอ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับชนิดของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ผลิตได้ โดยจำแนกตามประเภท

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตลาดโดยรวมของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานทางด้านการผลิตและการตลาดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ราคาสินค้า วิธีการตลาด และการส่งเสริมการขาย

1.1 อำเภอสันกำแพง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพง มีข้อมูลโดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า/ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพง มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจมากมาย เช่น ไข่เค็ม ไข่เยี่ยวม้า ขนมอบ หัตถกรรมผ้าบาติก หัตถกรรมผ้าฝ้าย - ผ้าทอมือ หัตถกรรมกระดาษสา หัตถกรรมการทอไม้ไผ่ เป็นต้น

สินค้าดังกล่าวมีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพงผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราฉี่ห่อ)	การได้รับ ตราอย.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ชวนใช้
ขนมอบ - ขนมขบเคี้ยว						
1.กล้วยฉาบ	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
2. ขนมไข่ (เค้กไข่)	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
3. ขนมคอกจอก	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
4. ขนมทองพับ	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
5. ขนมปังใบเตย	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
6. ขนมปังมะพร้าว	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
7. ขนมปังไส้ถั่วแดง	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
8. ขนมปังไส้เผือก	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
9. ขนมปังไส้สังขยา	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
10.ขนมปังไส้สับปะรด	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
11.ขนมปังไส้หมูหยอง	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
12.ขนมปังหวาน	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
13.ขนมปังโอวัลติน	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
14.ขนมเปียะ	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
15.ขนมหน้าแตก	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
16.ข้าวเกรียบฟักทอง	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
17.ข้าวแตน	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
18.ครองแครง	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
19.คุกกี้ช็อคโกแลต	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
20.คุกกี้เนย	มี	ได้รับ	ไม่ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพงผลิตได้ (ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราชี้ข้อ)	การได้ รับ ตราอย.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ชวนใช้
21.ตุ๊กกึ่งเม็ดมะม่วงหิมพานต์	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
22.ตุ๊กกึ่งลำไย	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
23.ตุ๊กกึ่งถั่ว	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
24.ตุ๊กกึ่งสิงคโปร์	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ได้รับ
25.เค้กกล้วยหอม	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
26.เค้กช็อกโกแลต	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
27.เค้กเนย	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
28.เค้กใบเตย	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
29.เค้กผลไม้	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
30.เค้กนิลา	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
31.แฮมโรล	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
32.บราวนี่	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
33.พายมะพร้าว	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
34.พายลูกตาล	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
35.พายสับปะรด	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
36.พายเหั่ว	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
37.พายลำไย	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ได้รับ
38.พายกรอบ	มี	ได้รับ	ไม่คิด	คิด	มี	ได้รับ
ประเภทหมักดอง						
1.ไข่เค็มสันกำแพง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ได้รับ
2.ไข่เยี่ยวม้าสันกำแพง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ได้รับ
ประเภทหัตถกรรม						
และสิ่งทอ						
1. ผ้าบาติก	-	-	-	-	-	ได้รับ
2. ผ้าปัก	-	-	-	-	-	ได้รับ
3. ผ้าถักด้วยมือ	-	-	-	-	-	ได้รับ
4. ผืนถักรองจาน/รองแก้ว	-	-	-	-	-	ไม่ได้รับ

หมายเหตุ : - ไม่สามารถระบุรายละเอียดได้เพราะรูปลักษณะไม่เอื้ออำนวยหรือไม่มีความจำเป็นต่อ
สินค้า

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอถ้ำทองผลิตได้ (ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ตลาด (ตราชื่อ)	การได้รับ ตราอย.	การคิด วันเดือน ปีที่ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชนวนชม - ชวนใช้
5.หมวกถัก	-	-	-	-	-	ไม่ได้รับ
6.กระเป๋าถัก	-	-	-	-	-	ไม่ได้รับ
7.ผ้าฝ้ายทอมือสีธรรมชาติ(ผ้าขาวม้า, เสื้อ ฯ)	-	-	-	-	-	ได้รับ
8.การทอไม้ไผ่ (ชุดรองจาน)	-	-	-	-	-	ได้รับ
9.ผ้าทอ (ผ้าเช็ดมือ, ปลอก หมอน, ชุดรองจาน, กลุ่ม โต๊ะ, กลุ่มตุ๊กตา)	-	-	-	-	-	ได้รับ
10. ผลิตภัณฑ์จาก กระดาษสา(โคมไฟ, กรอบรูป)	-	-	-	-	-	ไม่ได้รับ
11.เครื่องตกแต่งภายใน บ้านจากผ้าฝ้าย, ผ้าทอมือ, ผ้าบาติก	-	-	-	-	-	ไม่ได้รับ
12. ของที่ระลึกจาก กระดาษสา, ผ้าฝ้าย	-	-	-	-	-	ได้รับ

หมายเหตุ : - ไม่สามารถระบุรายละเอียดได้เพราะรูปลักษณะไม่เอื้ออำนวยหรือไม่มีความจำเป็นต่อ
สินค้า

จากตาราง สรุปได้ว่า

- การติดฉลาก

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อการบริโภค คือ ขนมอบ - ขนม
ขบเคี้ยว ประเภทหมักคอง จะมีการติดฉลากของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุกผลิตภัณฑ์ แต่อย่างไรก็
ตาม ฉลากดังกล่าวนั้นจะเป็นไปในลักษณะบ่งบอกถึงชื่อของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ผลิตโดยตรง

ส่วนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรประเภทหัตถกรรม - สิ่งทอ จะไม่ติดตรา
หรือฉลากของกลุ่มแม่บ้าน ทั้งนี้เพราะรูปลักษณะของสินค้านี้ไม่สามารถที่จะติดฉลากได้

- การได้รับตราอย.

จากการศึกษาพบว่าผลิตภัณฑ์ประเภทขนมอบ - ขบเคี้ยว ประเภทหมักคอง
ร้อยละ 90 ได้รับตราอย.

- การคิดวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุ

การคิดวันเดือนปีที่ผลิตและวันเดือนปีที่หมดอายุ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสันกำแพงนั้น ถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทขนมอบ - ขนมเค้ก จะไม่บอกวันเดือนปีที่ผลิต แต่จะบอกวันเดือนปีที่หมดอายุ ทั้งนี้ เพราะว่า ถ้าบอกวันเดือนปีที่ผลิตแล้ว ร้านค้าที่นำสินค้าไปฝากขายหรือผู้บริโภครายอื่นจะเลือกบริโภคสินค้าที่ผลิตครั้งหลังสุดและจะคืนสินค้าที่ผลิตก่อนทำให้เกิดการขาดทุนมาก

แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประกอบธุรกิจประเภทขนมอบ - ขนมเค้ก ก็ไม่ละเลยที่จะบอกวันหมดอายุของผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้บริโภคราย

- การรับประกันสินค้า

ในด้านการรับประกันสินค้านั้น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพงที่ประกอบธุรกิจประเภทขนมอบ - ขนมเค้ก หมักดอง จะรับคืนสินค้าในกรณีที่นำไปฝากขาย แต่ถ้าเป็นการขายขาดไปแล้วจะไม่มีกรรับประกันสินค้าหรือรับคืนสินค้า

- การได้รับตราเกษตรกรชวนชิม - ชวนใช้

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิต โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพง ที่ได้รับตราเกษตรกรชวนชิม - ชวนใช้ ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ มีดังนี้

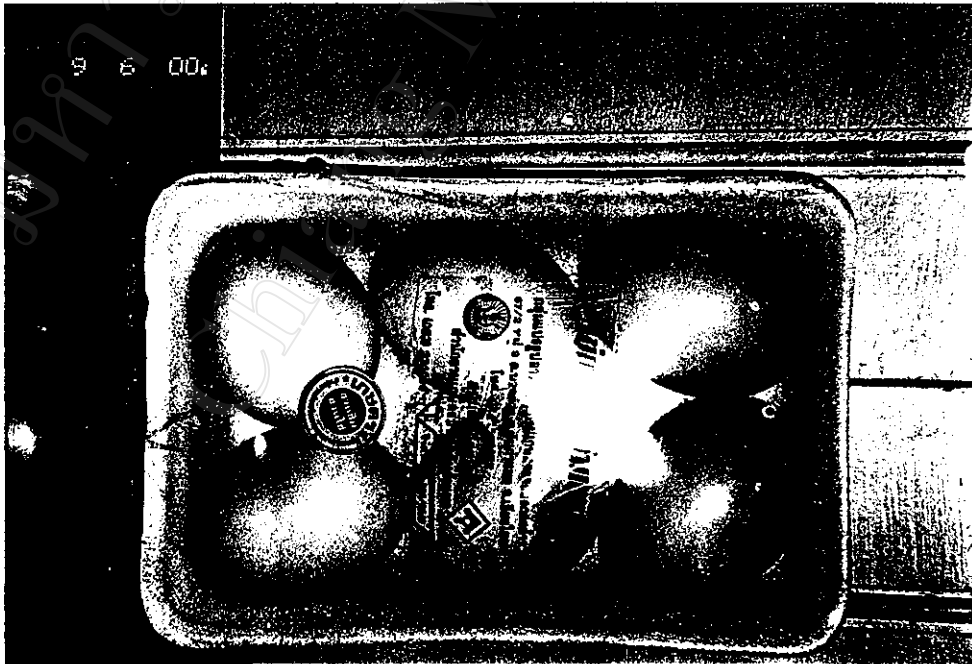
ประเภทขนมอบ - ขนมเค้ก	ได้แก่	1. คูกี้สังคโปร์
		2. พายลำไย
		3. พายกรอบ
ประเภทหมัก/ดอง	ได้แก่	1. ไช้เค็มสันกำแพง
		2. ไช้เชื่อม้าสันกำแพง
ประเภทหัตถกรรม-สิ่งทอ	ได้แก่	1. ผ้าบาติก
		2. ผ้าปัก
		3. ผ้าถักด้วยมือ
		4. ผ้าฝ้ายทอมือสี่ธรรมชาติ
		5. หัตถกรรมทอไม้ไผ่

การหีบห่อ

การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสันกำแพง

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสันกำแพง

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
ประเภทขนมอบ - ขนมเคี้ยว						
1. ขนมปังไส้ต่าง ๆ	ตลอดปี	2 ชิ้น / ถุง	100 กรัม	10	8	20
2. เค้กรสต่าง ๆ	ตลอดปี	2 ชิ้น / ถุง	100 กรัม	10	8	20
3. คุกกี้ธรรมดา	ตลอดปี	ถุง	70 กรัม	10	8	20
4. คุกกี้ผสม	ตลอดปี	ถุง	60 กรัม	10	8	20
5. ขาไก่	ตลอดปี	ถุง	50 กรัม	10	8	20
6. พายรสต่าง ๆ	ตลอดปี	2 ชิ้น / ถุง	100 กรัม	10	8	20
ประเภทหมักคอง						
1. ไช้เค็ม	ตลอดปี	ถาด/กล่อง	4 ฟอง/ถาด	29	25	13.79
			10 ฟอง/กล่อง	59	55	6.78
2. ไช้เขี้ยวม้า	ตลอดปี	ถาด	6 ฟอง/ถาด	30.25	25	17.35

จากตารางสรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้าและส่วนลด

ในด้านราคาสินค้าประเภทขนมขบเคี้ยว - ขนมอบ นั้น จะมีระดับราคาและขนาดบรรจุเช่นเดียวกับสินค้าประเภทเดียวกันที่วางขายในท้องตลาด และส่วนลดของสินค้าดังกล่าวเมื่อสั่งซื้อเป็นจำนวนมากจะอยู่ที่ระดับร้อยละ 20

ส่วนสินค้าประเภทหัตถกรรมและสิ่งทอนั้น ไม่สามารถจะบอกราคาสินค้าที่ชัดเจนได้ ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าดังกล่าวมีรายละเอียดปลีกย่อยในตัวสินค้ามาก เช่น

- ผ้าบาติก จะขึ้นอยู่กับเนื้อผ้า ขนาดตัวผ้า ลักษณะลายที่ paint
- ถ้าเป็นผ้าทอ ราคาจะขึ้นอยู่กับขนาดของผืนผ้า ลายผ้า
- ของที่ระลึกหรือของตกแต่งบ้านที่ทำจากกระดาษสา ผ้าฝ้าย ผ้าทอ ผ้าดัก จะขึ้นอยู่กับ ขนาดของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ
- หัตถกรรมจากการทอไม้ไผ่ จะขึ้นอยู่กับ ขนาดของผลิตภัณฑ์ เช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตาม สามารถประมาณราคาของผลิตภัณฑ์ประเภทหัตถกรรม - สิ่งทอได้ดังนี้

- เสื้อผ้าบาติกราคาประมาณ 100 - 300 บาท
- ผืนดักรองจาน รองแก้ว ราคาประมาณ 30 - 70 บาท

- หมวกถักและกระเป๋าถัก ราคาประมาณ 55 - 150 บาท
- ชุดรองจานไม้ไผ่ 6 ที่ ราคา 230 บาท
 - 4 ที่ ราคา 160 บาท
 - 2 ที่ ราคา 80 บาท
 - 1 ที่ ราคา 40 บาท

ฯลฯ

- ข้อตกลงการจ่ายเงิน

ในการชำระเงินค่าสินค้านั้น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพงจะกำหนดวิธีการในการชำระเงิน ดังนี้

- 1) ในกรณีที่ขายส่ง โดยเฉพาะสินค้าประเภทหัตถกรรมและสิ่งทอจะมีการชำระเงิน 2 รูปแบบ คือ
 - ก. ชำระเงินทันทีเมื่อรับสินค้า
 - ข. ให้เครดิตในการซื้อตามที่ตกลงกัน
 ในกรณีที่ เป็นประเภทขนมอบ ที่ไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน ถ้ามีการขายส่งจะเป็นในลักษณะชำระเงินสดทันที และเป็นการขายขาดไม่รับคืนสินค้า
- 2) ในกรณีที่ฝากขายตามร้านค้าภายในหมู่บ้านจะนำสินค้าไปฝากขายก่อนแล้วจึงไปปรับเงินตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้

4. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

แม้ว่าวิธีการตลาดของสินค้าโดยรวมจะคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่ชนิดหรือประเภทของผลิตภัณฑ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ขนมอบ - ขนมขบเคี้ยว

ขนมอบ - ขนมขบเคี้ยวถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีวิธีการตลาดที่กว้างไกลมากอีกผลิตภัณฑ์หนึ่ง ทั้งนี้เพราะมีรสชาติ และบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม สะอาด และได้รับตราอย.เกือบทุกผลิตภัณฑ์ ช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์มีดังนี้

ช่องทางที่ 1 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ผลิตจะนำไปวางจำหน่ายตามแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอและในจังหวัด เช่น น้ำพุร้อนสันกำแพง บ่อสร้าง เป็นต้น

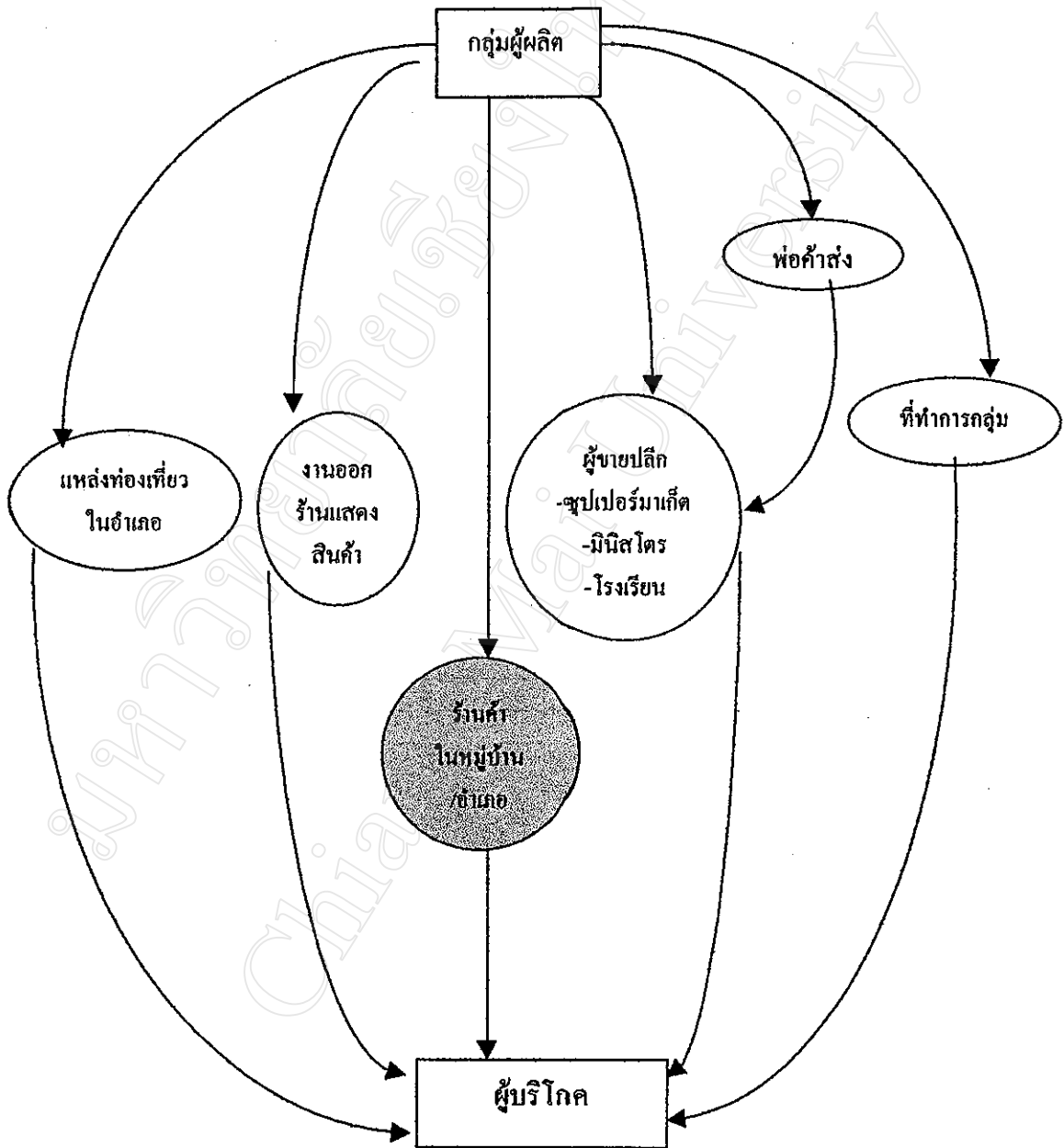
ช่องทางที่ 2 กลุ่มแม่บ้านที่ผลิตจะนำไปวางจำหน่ายตามงานออกร้าน แสดงสินค้าในจังหวัดเช่น งานฤดูหนาว เป็นต้น

ช่องทางที่ 3 กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตนำไปวางจำหน่ายยังร้านค้าภายในหมู่บ้านและภายในอำเภอในลักษณะขายฝาก

ช่องทางที่ 4 ผู้ขายปลีก จากแหล่งต่าง ๆ มารับซื้อ เพื่อนำไปวางจำหน่าย
ยังซูเปอร์มาร์เก็ต มินิสโตร และโรงเรียนต่อไป

ช่องทางที่ 5 พ่อค้าส่งมารับซื้อผลิตภัณฑ์ซึ่งทำการกลุ่มแล้วนำไป
จำหน่ายต่อให้แก่ผู้ขายปลีกต่อไป

ช่องทางที่ 6 กลุ่มผู้ผลิต จำหน่ายสินค้า ณ. ที่ทำการกลุ่มโดยตรง

ภาพที่ 3 แสดงวิธีการตลาดขนมอบ - ขนมขบเคี้ยว

หมายเหตุ : หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

2. หัตถกรรมผ้าบาติก, ผ้าฉีก, ผ้าฉีกด้วยมือ, ผ้าทอ, ผ้าฝ้าย

ผลิตภัณฑ์ทางด้านหัตถกรรมผ้าบาติก, ผ้าฉีก, ผ้าฉีกด้วยมือ, ผ้าทอ, ผ้าฝ้าย จะมีวิธีการตลาดหลายช่องทาง เพราะเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมและมีเอกลักษณ์เฉพาะ จึงสามารถส่งขายได้ถึงต่างประเทศ

ช่องทางที่ 1 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะผลิตตามคำสั่งซื้อ

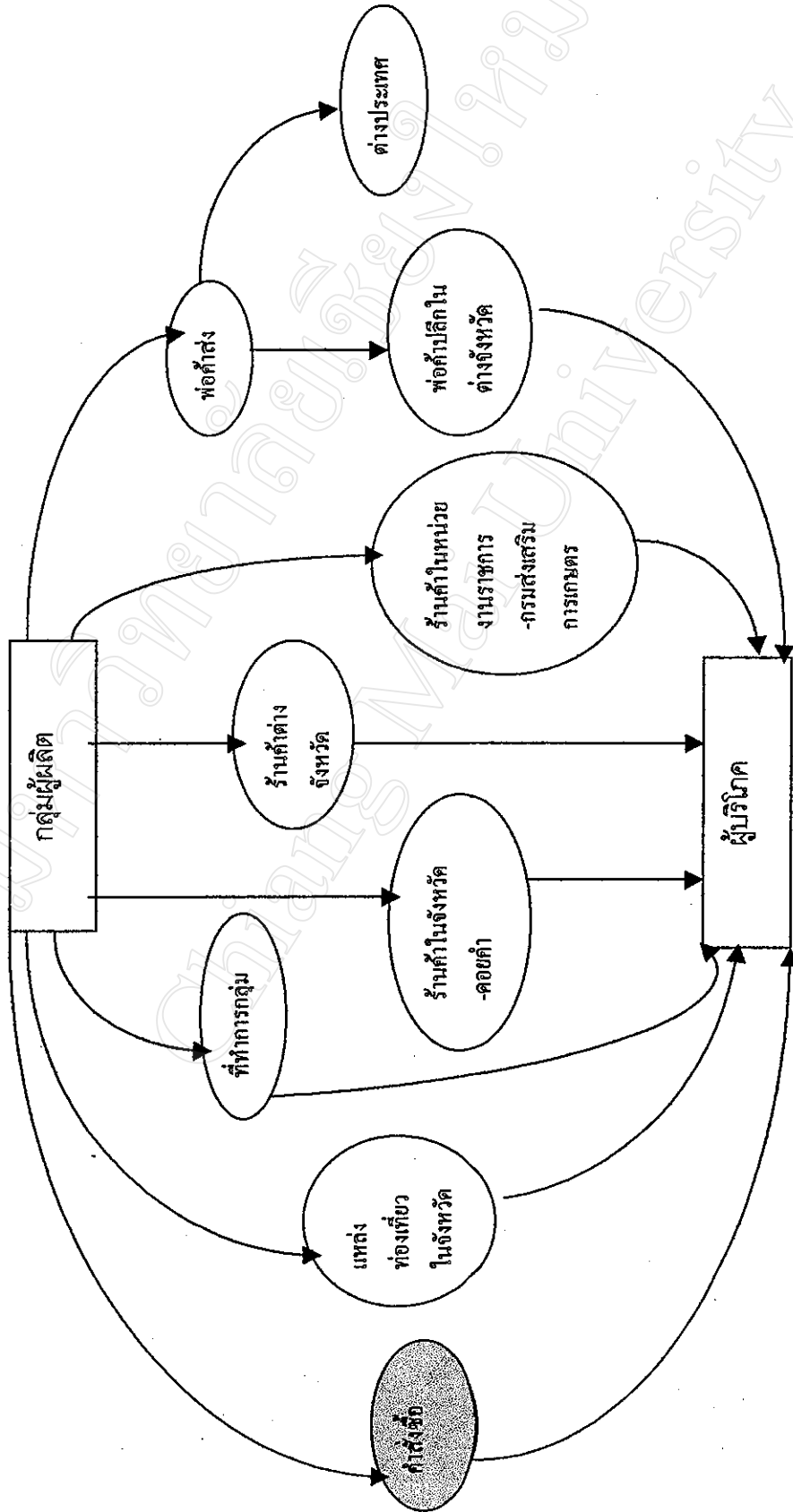
ช่องทางที่ 2 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ผลิตจะนำไปวางจำหน่ายตามแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอและในจังหวัด เช่น น้ำพุร้อนสันกำแพง บ่อสร้าง เป็นต้น

ช่องทางที่ 3 กลุ่มผู้ผลิต จำหน่ายสินค้า ณ. ที่ทำการกลุ่ม โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่มาดูงานของกลุ่ม

ช่องทางที่ 4 กลุ่มได้นำผลิตภัณฑ์ไปวางจำหน่ายตามร้านค้าในจังหวัด เช่น ร้านคอต้า

ช่องทางที่ 5 กลุ่มนำผลิตภัณฑ์ไปวางขาย ณ. ร้านค้าต่างจังหวัด คือในกรุงเทพมหานคร ที่สวนจตุจักร โดยไปทำการเปิดร้านค้าและมีสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้ดูแล

ช่องทางที่ 6 พ่อค้าส่งมารับซื้อผลิตภัณฑ์ ณ. ที่ทำการกลุ่มแล้วนำไปจำหน่ายต่อให้แก่พ่อค้าขายปลีกในต่างจังหวัด หรือส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

ภาพที่ 4 แสดงวิธีการตลาดของหัตถกรรมผ้าไหมทอ, ผ้าปัก, ผ้าปักด้วยมือ, ผ้าทอ, ผ้าเย็บ

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

3. หัตถกรรมการทอไม้ไผ่

หัตถกรรมการทอไม้ไผ่จะมีช่องทางการตลาดที่ไม่ซับซ้อนมากนักดังนี้

ช่องทางที่ 1 กลุ่มจะผลิตผลิตภัณฑ์จากคำสั่งซื้อของพ่อค้าหรือบริษัท

ช่องทางที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตจำหน่าย ณ. ที่ทำการของกลุ่มหรือร้านค้าของ

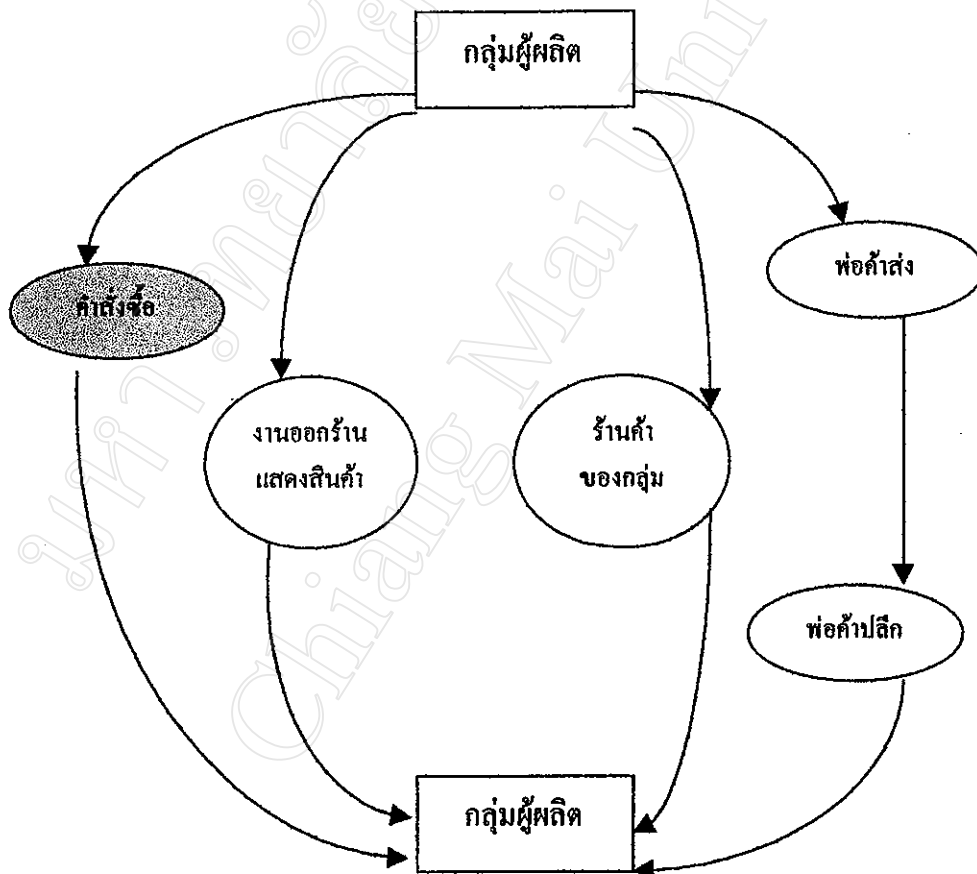
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยตรง

ช่องทางที่ 3 กลุ่มผู้ผลิตจำหน่ายให้พ่อค้าส่งที่มารับซื้อเพื่อนำไปจำหน่ายต่อ

ไป

ช่องทางที่ 4 กลุ่มผู้ผลิตนำไปจำหน่ายตามงานออกร้านแสดงสินค้าที่มีการจัด

งานโดยตรง

ภาพที่ 5 แสดงวิธีการตลาดของหัตถกรรมการทอไม้ไผ่

หมายเหตุ หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

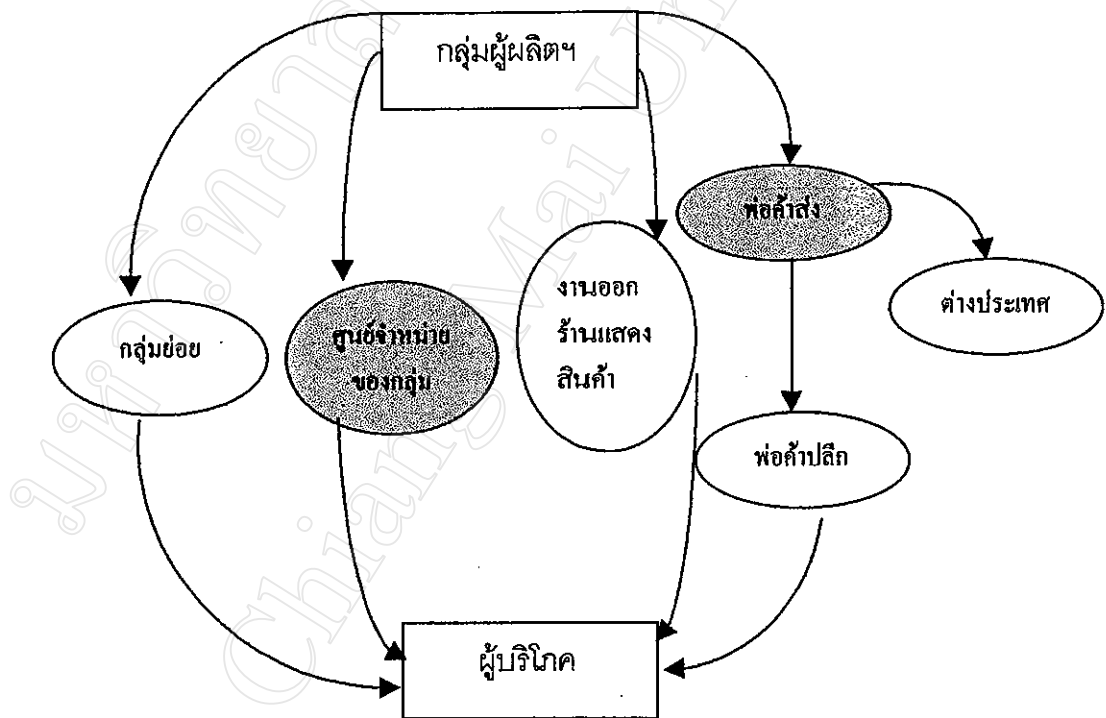
4. หัตถกรรมจากกระดาษสา

ช่องทางที่ 1 กลุ่มจะส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ให้แก่กลุ่มย่อย หรือกลุ่มแม่บ้านฯ ที่ไม่ได้ผลิตกระดาษสาโดยตรง เพื่อนำไปแปรรูปเป็นสินค้าอื่น ๆ เช่น กรอบรูป เป็นต้น

ช่องทางที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปจำหน่าย ณ. ที่ทำการของกลุ่มหรือร้านค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยตรง

ช่องทางที่ 3 กลุ่มผู้ผลิตฯ จำหน่ายให้พ่อค้าส่งที่มารับซื้อเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป หรือเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ

ช่องทางที่ 4 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปจำหน่ายตามงานออกร้านแสดงสินค้าที่มีการจัดงานโดยตรง โดยสินค้าที่นำไปส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทของที่ระลึกจากกระดาษสา เช่น กรอบรูป สมุดบันทึก เป็นต้น

ภาพที่ 6 แสดงวิธีการตลาดหัตถกรรมกระดาษสา

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

- ระดับสินค้าคงคลัง

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะเป็นการผลิตแบบผลิตและวางจำหน่ายตลอดทั้งปี เช่น ขนมอบ ขนมอบเขียว ผ้าหอม ผ้าบาคิด ฯลฯ ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีการเก็บวัตถุดิบไว้เพื่อการผลิตและสั่งซื้อวัตถุดิบจากพื้นที่อื่น ๆ ทั้งนี้เพราะวัตถุดิบที่มีไม่เพียงพอต่อคำสั่งซื้อ

- การขนส่งสินค้า

ในการขนส่งสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพงนั้น จะมีวิธีการหลากหลาย คือ

1. ผู้ซื้อขนย้ายเองในกรณีซื้อไม่มาก
2. ผู้ขายทำการขนส่งให้ในกรณีที่มีคำสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก
3. ผู้ขายขนส่งให้ในกรณีฝากขาย

4. การส่งเสริมการจำหน่าย

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะการส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันกำแพง

การส่งเสริมการจำหน่าย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	—	✓
2. การขายส่วนตัว	—	✓
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

จากตารางสรุปได้ว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไม่มีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สินค้าของตนโดยตรง ทั้งนี้เพราะจะต้องมีค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งทางกลุ่มไม่สามารถรับภาระนี้ได้ และไม่มีการนำสินค้าไปจำหน่ายแบบส่วนตัวด้วย นอกจากนี้ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยังมีวิธีการส่งเสริมการขายหลายวิธี เช่น ลดราคาสินค้า , เพิ่มจำนวนสินค้าแทนส่วนลดที่เป็นเงินสด , ให้เครดิตแก่พ่อค้าส่งและอื่น ๆ

ส่วนในด้านความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการนั้น ทางกลุ่มแม่บ้านได้รับการสนับสนุนในด้านการจัดตั้งเจ้าหน้าที่เทคนิคไปฝึกอบรม และให้ความรู้ด้านการแปรรูปถนอมอาหาร รวมทั้งการดำเนินการขอขึ้นทะเบียนขอด้วย โดยหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือ ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอสันกำแพง

1.2 อำเภอคอยสะเก็ด

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคอยสะเก็ด มีข้อมูลโดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า / ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคอยสะเก็ด มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจ ดังนี้ กระเทียมคอง 3 รส กระเทียมโทนคองสามรส กระเทียมโทนคองน้ำผึ้ง น้ำพริกตาแดง มะม่วงแช่อิ่ม มะเขือเทศแช่อิ่ม จิงคอง เซอร์แช่อิ่ม ท้อแช่อิ่ม ท้อคอง ท้ออบ บัวขี้เค็ม บัวขี้แช่อิ่ม บัวขี้หวาน มะม่วงเส้น ลำไยอบแห้ง ลูกช็อคอบ ลูกลิแช่อิ่ม ลูกโหนดแช่อิ่ม แหนมเห็ด แหนมซี่โครง แหนมเอ็นไก่ หัตถกรรมผ้าฝ้ายทอมือสำเร็จรูป ผ้าฝ้ายทอมือปักลาย ผ้าฝ้ายทอมือสีธรรมชาติ ผ้าตีนจก เป็นต้น

สินค้าดังกล่าว มีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคอยสะเก็ดผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ตลาด (ตรयीหือ)	การได้รับ ตราอย. ตราอย.	การคิด วันเดือน ปีที่ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ชวนใช้
ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป						
1. กระเทียมคอง 3 รส	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
2. กระเทียมโทนคอง สามรส	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
3. กระเทียมโทนคอง น้ำผึ้ง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
4. น้ำพริกตาแดง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
5. มะม่วงแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
6. มะเขือเทศแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
7. จิงคอง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
8. เซอร์แช่อิ่ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
9. ท้อแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
10. ท้อคอง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
11. ท้ออบ	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
12. บัวขี้เค็ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
13. บัวขี้แช่อิ่ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
14. บัวขี้หวาน	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
15. มะม่วงเส้น	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
16. ลำไยอบแห้ง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
17. ลูกช็อคอบ	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอค้อยสะเกิดผลิตได้(ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ตลาด (ตราชื่อ)	การได้รับ ตราอย. ช.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ชวนใจ
18. ลูกตีมะขี้ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
19. ลูกโหนดมะขี้ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
20. แหนมเห็ด	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
21. แหนมซี่โครง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
22. แหนมเอ็นไก่	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
หัตถกรรมทอผ้า						
1. หัตถกรรมผ้าฝ้ายทอ มือสำเร็จรูป	-	-	-	-	-	ได้รับ
2. ผ้าฝ้ายทอมือปักลาย	-	-	-	-	-	ได้รับ
3. ผ้าฝ้ายทอมือสีธรรมชาติ	-	-	-	-	-	ได้รับ
4. ผ้าตีนจก	-	-	-	-	-	ได้รับ

หมายเหตุ : - ไม่สามารถระบุรายละเอียดได้เพราะรูปลักษณะไม่เอื้ออำนวยหรือไม่มีความจำเป็นต่อ
สินค้า

- การติดฉลาก

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อการบริโภค คือ ผลไม้คอง/แช่
อิม/อบแห้งและหมักคอง รวมไปถึงแหนม จะมีการติดฉลากของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุกผลิต
ภัณฑ์ แต่อย่างไรก็ตาม ฉลากดังกล่าวนั้นจะเป็นไปในลักษณะบ่งบอกถึงชื่อของกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรที่ผลิตโดยตรง

ส่วนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรประเภทสิ่งทอ จะไม่ติดตราหรือฉลาก
ของกลุ่มแม่บ้าน ทั้งนี้เพราะรูปลักษณะของสินค้านี้ดังกล่าวไม่สามารถที่จะติดฉลากได้

- การได้รับตราอย.

จากการศึกษาพบว่าผลิตภัณฑ์ประเภทผลไม้คอง/แช่อิม/อบแห้งและหมักคอง
รวมไปถึงแหนม ได้รับตราอย.ทุกผลิตภัณฑ์

- การคิดวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุ

การคิดวันเดือนปีที่ผลิตและวันเดือนปีที่หมดอายุ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอค้อยสะเกิดนั้น จะบอกวันเดือนปีที่ผลิต/หมดอายุที่แน่นอน ทั้งนี้เพราะคำนึงถึงความ
ปลอดภัยของลูกค้า รวมไปถึงสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคด้วย

- การรับประกันสินค้า

ในด้านการรับประกันสินค้านั้น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคอยสะเกิดที่ประกอบธุรกิจประเภทผลไม้แช่อิ่ม/กวน/อบแห้งหรือ หมักดอง จะรับประกันสินค้าในกรณีที่นำไปฝากขาย แต่ถ้าเป็นการขายขาดไปแล้วจะไม่มีกรรับประกันสินค้าหรือรับคืนสินค้า

- การได้รับตราเกษตรชวนชิม - ชวนใช้

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคอยสะเกิดที่ได้รับตราเกษตรชวนชิม - ชวนใช้ ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ มีดังนี้ มะม่วงแช่อิ่ม มะเขือเทศแช่อิ่ม กระเทียมดองสามรส กระเทียมโทนดองสามรส กระเทียมโทนดองน้ำผึ้ง น้ำพริกตาแดง แหนมเห็ด แหนมซี่โครง แหนมเอ็นไก่ ผ้าฝ้ายทอมือสี่ธรรมชาติ ผ้าตีนจก ผ้าฝ้ายทอมือปักกลาย ผ้าฝ้ายทอมือสำเร็จรูป

- การหีบห่อ

การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 7 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคอยสะเกิด

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/จีจี	ปลีก	ส่ง	
ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป						
1. กระเทียมดอง 3 รส	ตามฤดูกาล	ขวด	1 กก.	60	55	8.33
2. กระเทียมโทนดองสามรส	ตามฤดูกาล	ขวด	1 กก.	70	65	7.14
3. กระเทียมโทนดองน้ำผึ้ง	ตามฤดูกาล	ขวด	1 กก.	70	65	7.14
4. น้ำพริกตาแดง	ตลอดปี	กระปุก	-	10	8	20
5. มะม่วงแช่อิ่ม	ตามฤดูกาล	ถุง	500 กรัม	30	25	16.67
6. มะเขือเทศแช่อิ่ม	ตลอดปี	ถุง	500 กรัม	30	25	16.67
7. มะม่วงเส้น	ตามฤดูกาล	ถุง	300 กรัม	30	25	16.67

จากตารางสรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้า และส่วนลด

ระดับราคาสินค้านั้น จะดูจากต้นทุนการผลิตเป็นหลักและมีเจ้าหน้าที่เทคนิคเกษตรเป็นผู้กำหนดราคารมาตรฐานให้ ทั้งนี้เพื่อให้ราคาของผลิตภัณฑ์แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน

ส่วนลดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนั้น จะอยู่ที่ระดับร้อยละ 7-20 ส่วนผลิตภัณฑ์ประเภทถึงท่อนั้นจะมีราคาจำหน่ายอยู่ที่เมตรละ 35 - 40 บาท

- ข้อตกลงการชำระเงิน

ในการชำระเงินค่าสินค้านั้น กลุ่มฯ จะกำหนดวิธีการชำระเงิน ดังนี้ คือ

1. ชำระเป็นเงินสดทันทีเมื่อซื้อสินค้าที่กลุ่ม
2. โอนเงินผ่านธนาคารทันทีเมื่อสั่งซื้อสินค้า
3. ให้เครดิตในการซื้อตามที่ตกลงกันได้

3. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคอยสะเกิดมีมากมายหลายผลิตภัณฑ์ แต่ผลิตภัณฑ์ที่น่าศึกษามากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ได้แก่ ผลไม้ดอง/แช่อิ่ม/กวน/อบแห้ง และหัตถกรรมผ้าทอ เพราะมีตลาดที่กว้างไกลมากที่สุดเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ดังรายละเอียดดังนี้

1. ผลไม้ดอง/แช่อิ่ม/กวน/อบแห้ง

ผลไม้ดอง/แช่อิ่ม/กวน/อบแห้ง เป็นอีกผลิตภัณฑ์หนึ่งของกลุ่มแม่บ้านที่น่าสนใจที่จะศึกษาวิธีการตลาด ทั้งนี้เพราะมีช่องทางการตลาดที่กว้างไกลมาก

ช่องทางที่ 1 กลุ่มแม่บ้านจะรับคำสั่งซื้อจากโรงงาน ที่จะสั่งซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อ ไปบรรจุเองและนำไปวางขายเองด้วย

ช่องทางที่ 2 กลุ่มแม่บ้านที่ผลิตจะนำไปวางจำหน่ายตามงานออกร้านแสดงสินค้าในจังหวัดเช่น งานฤดูหนาว เป็นต้น

ช่องทางที่ 3 กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตนำไปวางจำหน่ายยังร้านค้าภายในจังหวัดเช่น ร้านดังกวย เป็นต้น

ช่องทางที่ 4 กลุ่มผู้ผลิตนำไปวางจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้าที่มีชื่อหลายแห่งทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด

ช่องทางที่ 5 กลุ่มผู้ผลิต จำหน่ายสินค้า ณ. ที่ทำการกลุ่มโดยตรง

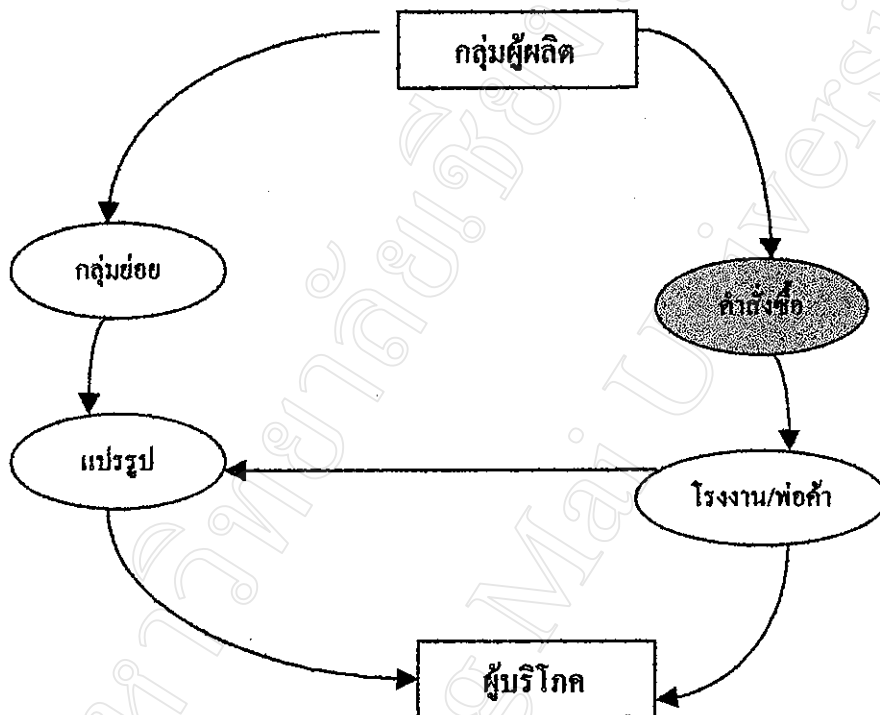
ช่องทางที่ 6 พ่อค้าส่งมารับซื้อผลิตภัณฑ์ยังที่ทำการกลุ่มแล้วนำไปจำหน่ายต่อให้แก่พ่อค้าปลีกในต่างจังหวัดต่อไป หรือถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทผลไม้อบแห้ง ก็ จะส่งจำหน่ายถึงตลาดต่างประเทศได้ด้วย

2. หัตถกรรมผ้าทอ

ช่องทางการตลาดของผ้าทอในอำเภอคอยสะเก็ด เป็นช่องทางที่สั้นมาก เพราะส่วนใหญ่จะเป็นการทอดตามคำสั่งซื้อมากกว่า

ช่องทางที่ 1 กลุ่มผู้ผลิตจะนำผ้าทอที่ทอได้ส่งให้แก่กลุ่มย่อยที่ทำการแปรรูป

ช่องทางที่ 2 กลุ่มจะทอผ้าเมื่อมีคำสั่งซื้อจากพ่อค้า หรือโรงงานที่จะนำผ้าทอไปแปรรูปหรือจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง

ภาพที่ 9 แสดงวิถีการตลาดของผ้าฝ้ายทอมือ

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

- ระดับสินค้าคงคลัง

ในด้านสินค้าประเภทผลไม้แปรรูป/หมักคอง และรวมไปถึงประเภทสิ่งทอนั้น จะมีการเก็บวัตถุดิบไว้ ทั้งนี้เพื่อรองรับกับคำสั่งซื้อที่จะมีมาอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว

- การขนส่งสินค้า

ในด้านการขนส่งสินค้า ถ้าเป็นสินค้าที่มีการสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก พ่อค้าส่งอาจจะมาขนเองหรืออาจจะให้ทางกลุ่มส่งไปให้แล้วแต่ตามตกลง แต่ถ้าเป็นผ้าทอ ส่วนใหญ่พ่อค้าจะมารับซื้อด้วยตัวเองมากกว่า

4. การส่งเสริมการจำหน่าย

ตารางที่ 6 แสดงลักษณะการส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอค้อยสะเก็ด

การส่งเสริมการจำหน่าย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	—	✓
2. การขายส่วนตัว	—	✓
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

จากตารางจะเห็นว่า ในด้านการส่งเสริมการขายนั้น ทางกลุ่ม จะไม่เน้นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะเป็นการสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น ประกอบกับทางกลุ่มมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว และมีคำสั่งซื้อผลิตภัณฑ์มีได้ขาด จึงไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้

ส่วนหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนแก่กลุ่มนั้นมีมากมายหลายกลุ่ม เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานส่งเสริมเกษตรภาคเหนือ สำนักงานเกษตรจังหวัด มหาวิทยาลัย ต่าง ๆ สำนักงานเกษตรอำเภอค้อยสะเก็ด และอื่น ๆ อีกมากมาย ส่วนความช่วยเหลือที่ได้รับได้แก่ ด้านเงินทุน การฝึกอบรมในด้านวิธีการแปรรูปหรือถนอมอาหาร วัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ตลอดจนช่วยในการหาตลาดด้วย

1.3 อําเภอสารภี

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอําเภอสารภี มีข้อมูลโดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า / ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอําเภอสารภี มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจ ดังนี้ ซีอิ้วขาว เค้าเจี๊ว กะหรี่ปั๊ป โคนัทเค้ก ขนมหั้วเราะ ขนมเปี๊ยะ ข้าวเกรียบฟักทอง ขนมหอกจอก คุกกี้สิงคโปร์ กล้วยฉาบ ทองม้วน ผลไม้อบแห้งตามฤดูกาล ผลไม้ดอง/แช่อิ่มตามฤดูกาล น้ำพริกตาแดง น้ำพริกเผากุ้ง เป็นต้น

สินค้าดังกล่าว มีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอําเภอสารภีผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ตลาด (ตราชื่อ)	การได้รับ ตราขอ.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนจีน - ชวนใช้
1. ซีอิ้วขาว	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
2. เค้าเจี๊ว	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
3. กะหรี่ปั๊ป	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
4. โคนัทเค้ก	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
5. ขนมหั้วเราะ	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
6. ขนมเปี๊ยะ	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
7. ข้าวเกรียบฟักทอง	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
8. ขนมหอกจอก	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
9. คุกกี้สิงคโปร์	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
10. กล้วยฉาบ	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
11. ทองม้วน	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
12. ลำไยอบแห้งเนื้อ	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ได้รับ
13. ลำไยอบแห้งเม็ด	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
14. กล้วยอบ	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
15. กาละแม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
16. ข้าวเกรียบผลไม้	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
17. จิงคอง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ
18. ท้อแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	มี	ไม่ได้รับ

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสารภีผลิตได้(ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราเครื่องหมาย)	การได้รับ ตราอย. .	การตีควน เดือนปีที่ ผลิต	การตีควน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ชวนใช้
19. น้ำพริกตาแดง	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
20. น้ำพริกเผากุ้ง	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
21. มะขามแก้ว	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
22. มะขามแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
23. มะเขือเทศแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
24. มะม่วงแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
25. มะตะกอกแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ไม่ได้รับ
26. ส้มลิ้ม	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ได้รับ
27. กล้วยกวน	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ได้รับ
28. มะเฟืองแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	ติด	ติด	มี	ได้รับ

จากตาราง สรุปได้ว่า

- การติดฉลาก

ผลิตภัณฑ์ทุกตัวของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสารภีจะติดตราหรือฉลากของกลุ่มแม่บ้านที่ผลิต ยกเว้นแต่ ผลิตภัณฑ์บางตัวที่มีการซื้อขายกันเป็นกิโลกรัมและพ่อค้าต้องการจะนำไปบรรจุเอง จึงจะไม่ติดตราผลิตภัณฑ์

- การได้รับตราอย.

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสารภี ได้รับตราอย.เกือบทุกผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 90 ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่กลุ่มแม่บ้านในอำเภอผลิตได้

- การตีควนเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุ

เนื่องจากผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของกลุ่มแม่บ้านเป็นประเภท ขนมอบ-ขนบขบเคี้ยว ดังนั้นจึงมีอายุในการเก็บรักษาไว้ได้นาน จึงไม่มีการตีควนเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุ ประกอบกับถ้าตีควนจะทำให้สินค้าที่นำไปฝากขายถูกส่งคืนได้ง่ายเมื่อวางจำหน่ายไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ประเภทหมักคอง/แช่อิ่ม ของกลุ่มแม่บ้านบางกลุ่มจะตีควนเดือนปีที่ผลิตโดยละเอียดทั้งนี้เพราะจะต้องส่งไปจำหน่ายยังคอนวิเนียนสโตร์ที่มีชื่อเสียง จึงจำเป็นที่จะต้องมีการละเอียดดังกล่าว

- การรับประกันสินค้า

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านจะเป็นการจำหน่ายในลักษณะขายขาด คือจะต้องชำระเป็นเงินสดเท่านั้น ทั้งนี้เพราะถ้าให้เป็นเครดิตแล้วมักจะประสบกับปัญหาเก็บเงินไม่ได้ ทางกลุ่มจึงไม่รับคืนสินค้า แต่ถ้าเป็นในกรณีที่นำไปวางขายตามคอนวีนีเยนสโตร์ หรือส่งโรงงานโดยตรง กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทหมักดอง ก็จะต้องรับคืนสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพ หรือนำไปวางจำหน่ายเป็นเวลานานแล้ว แต่ยังไม่สามารถจะจำหน่ายได้คืนตามกำหนดเวลาที่คอนวีนีเยนสโตร์นั้น ๆ กำหนดไว้

- การได้รับตราเกษตรชวนชิม - ชวนใช้

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับตราเกษตรชวนชิม-ชวนใช้นั้นมีเพียง 4 ชนิด คือ ลำไยอบแห้ง เนื้อ ส้มลิ้ม มะเฟืองแช่อิ่ม และกล้วยกวน

- การหีบห่อ

การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 10 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสารภี

ภาพที่ 11 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสารภี

ภาพที่ 12 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสารภี

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
1. ซีอิ๊วขาว	ตลอดปี	ขวด	750 ซีซี.	25	220 / โหล	26.68
2. เต้าเจี้ยว	ตลอดปี	ขวด	750 ซีซี.	25	220 / โหล	26.68
3. กะหรี่ป๊อป	ตลอดปี	5 ซีน / ถาด	-	5	3.50	30
4. โคนัทเล็ก	ตลอดปี	ถุง	-	5	3.50	30
5. ขนมห้วเราะ	ตลอดปี	5 ซีน / ถุง	-	5	3.50	30
6. ขนมเป็ยะ	ตลอดปี	5 ซีน / ถุง	-	5	3.50	30
7. ข้าวเกรียบพริกทอง	ตลอดปี	ถุง	-	5	3.50	30
8. ขนมหอกจอก	ตลอดปี	ถุง	-	5	3.50	30
9. คุกกี้สังคโปร	ตลอดปี	ถุง	-	5	3.50	30
10. กล้วยฉาบ	ตลอดปี	ถุง	-	5	3.50	30
11. ทองม้วน	ตลอดปี	ถุง	-	5	3.50	30
12. กล้วยขอบ	ตลอดปี	กล่อง	1 กก.	60	38	36.67
13. กล้วยกวน	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	80	60	25
14. กล้วยทอดบามีคิว	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	80	60	25
15. มะเฟืองแช่อิ่ม	ตามฤดูกาล	ถุง	1 กก.	100	80	20
16. มะขามแก้ว	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	80	60	25
17. มะขามแช่อิ่ม	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	80	60	25
18. มะเขือเทศแช่อิ่ม	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	100	80	20
19. มะม่วงแช่อิ่ม	ตามฤดูกาล	ถุง	1 กก.	100	80	20
20. มะละกอแช่อิ่ม	ตามฤดูกาล	ถุง	1 กก.	80	60	25
21. ลำไยอบแห้ง	ตามฤดูกาล	ถุง	1 กก.	300	280	6.67
22. ส้มลิ้ม	ตามฤดูกาล	ถุง	1 กก.	100	80	20

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

จากตารางสรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้าและส่วนลด

ในด้านราคาสินค้านั้น ขนมอบและขนมขบเคี้ยวรวมทั้งผลไม้แช่อิ่ม/กวนจะมี ส่วนลดเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะจะเน้นการขายส่งเป็นหลัก และขนมส่วนใหญ่จะจำหน่ายใน ราคาที่ถูกกว่าความท้องตลาดมาก

ส่วนลดของสินค้านั้น จะมีส่วนลดอยู่ในช่วงร้อยละ 7-37 ขึ้นอยู่กับปริมาณการ ตั้งชื่อของผู้บริโภคหรือพ่อค้า แต่ถ้าเป็นการมาซื้อโดยตรงที่กลุ่มฯ ทางกลุ่มจะไม่ลดราคาให้แต่ อาจจะเป็นการแถมสินค้าให้แทน ทั้งนี้เพราะทางกลุ่มไม่ต้องการจะตัดราคาพ่อค้าส่งที่มารับซื้อ

- ข้อตกลงการจ่ายเงิน

ในการจ่ายเงินนั้น ถ้าเป็นสินค้าประเภทขนมอบ-ขนมเคี้ยว ทางกลุ่มจะใช้วิธีชำระ เป็นเงินสด ทั้งนี้เพราะว่า ถ้าเป็นเครดิต จะเก็บเงินได้ลำบากมาก ประกอบกับสินค้านี้มี ลักษณะเฉพาะที่เก็บไว้ได้นาน ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาแก่ผู้ซื้อ แต่สินค้าประเภทแช่อิ่มและกวน เนื่องจากมีการผลิตส่งโรงงานและคอนเวเนียร์ด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องให้เครดิต แต่ถ้าเป็น กรณีพ่อค้าขายส่งทั่วไป ก็จะใช้วิธีการชำระเป็นเงินสดทันทีเช่นกัน

3. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

แม้ว่าเส้นทางของสินค้าโดยรวมจะคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ออกไปแล้วแต่ชนิดหรือประเภทของผลิตภัณฑ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ขนมอบ - ขนมขบเคี้ยว

ขนมอบ - ขนมขบเคี้ยวถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการตลาดที่กว้างไกลมากอีก ผลิตภัณฑ์หนึ่ง ทั้งนี้เพราะมีรสชาติ และบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม สะอาด และได้รับตราขอ.เกือบทุก ผลิตภัณฑ์ ประกอบกับมีราคาที่ถูกกว่าท้องตลาดมาก ช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์มีดังนี้

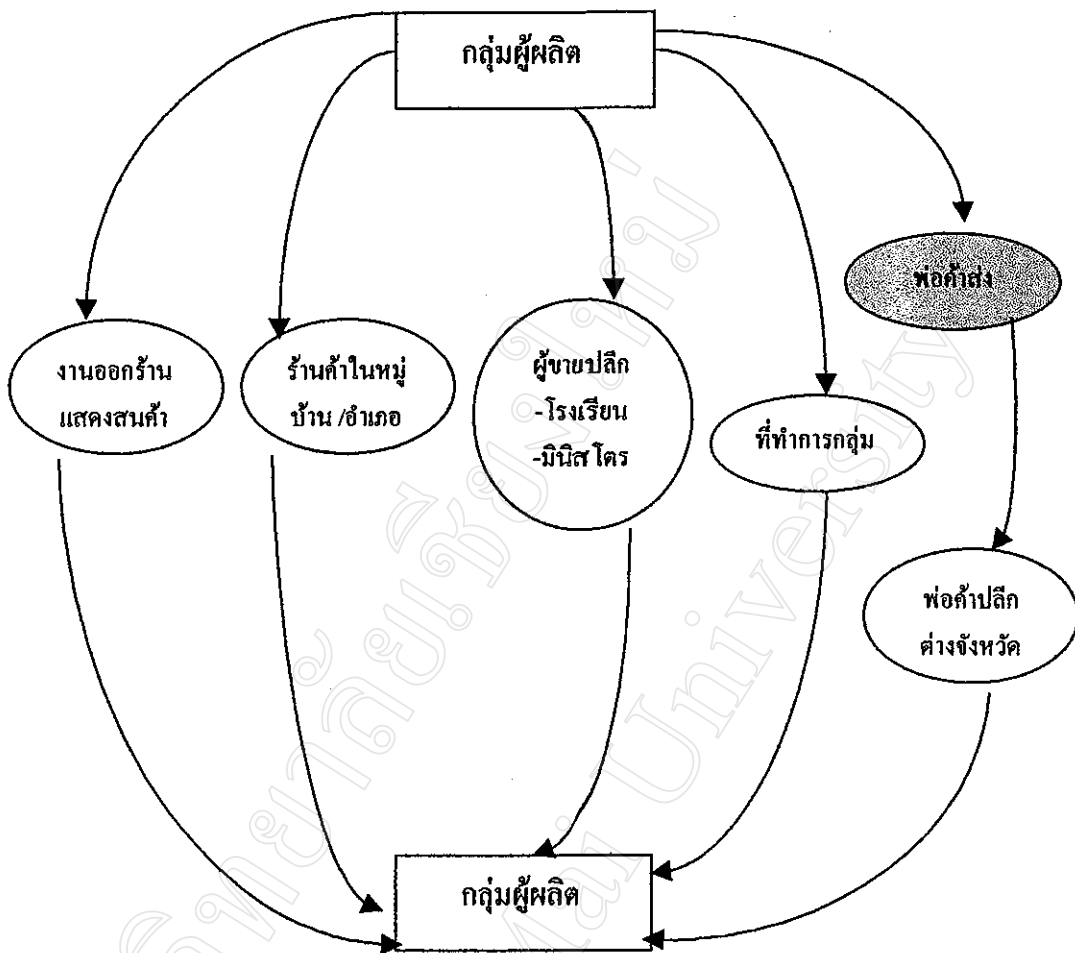
ช่องทางที่ 1 กลุ่มแม่บ้านที่ผลิตจะนำไปวางจำหน่ายตามงานออกร้าน แสดงสินค้าในจังหวัดเช่น งานฤดูหนาว เป็นต้น

ช่องทางที่ 2 กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตนำไปวางจำหน่ายยังร้านค้าภายในหมู่บ้านและภายในอำเภอในลักษณะขายฝาก

ช่องทางที่ 3 ผู้ขายปลีก จากแหล่งต่างๆ มารับซื้อ เพื่อนำไปวางจำหน่าย ยังซูเปอร์มาร์เก็ต มินิสโตร์ และโรงเรียนต่อไป

ช่องทางที่ 4 กลุ่มผู้ผลิต จำหน่ายสินค้า ณ. ที่ทำการกลุ่มโดยตรง

ช่องทางที่ 5 พ่อค้าส่ง มารับซื้อผลิตภัณฑ์ยังที่ทำการกลุ่มแล้วนำไป จำหน่ายต่อให้แก่พ่อค้าปลีกในต่างจังหวัดต่อไป

ภาพที่ 13 แสดงวิถีการตลาดของขนมอบ - ขนมขบเคี้ยว

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

2. ผลไม้ดอง / แครอท/กวน/อบแห้ง

ผลไม้ดอง/แครอท/กวน/อบแห้ง เป็นอีกผลิตภัณฑ์หนึ่งของกลุ่มแม่บ้านที่น่าสนใจที่จะศึกษาวิถีการตลาด ทั้งนี้เพราะมีช่องทางการตลาดที่กว้างไกลมาก

ช่องทางที่ 1 กลุ่มแม่บ้านฯ จะรับคำสั่งซื้อจากโรงงาน ที่จะสั่งซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อไปบรรจุเองและนำไปวางขายเองด้วย

ช่องทางที่ 2 กลุ่มแม่บ้านที่ผลิตจะนำไปวางจำหน่ายตามงานออกร้านแสดงสินค้าในจังหวัดเช่น งานฤดูหนาว เป็นต้น

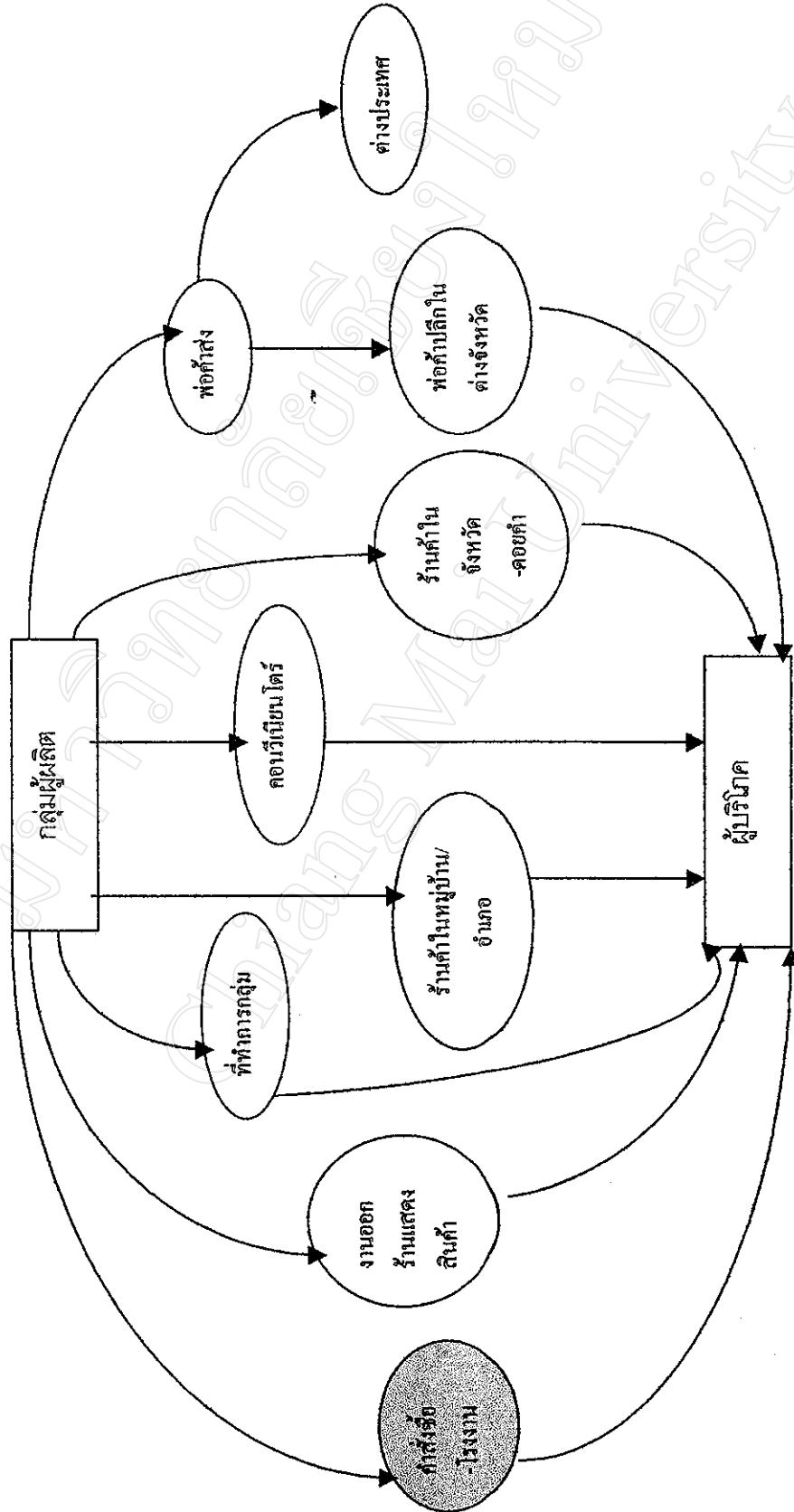
ช่องทางที่ 3 กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตนำไปวางจำหน่ายยังร้านค้าภายในหมู่บ้านและภายในอำเภอในลักษณะขายฝาก

ช่องทางที่ 4 กลุ่มผู้ผลิตนำไปวางจำหน่ายตามคอนเวเนียนสโตร์ที่มีชื่อ
หลายแห่งทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด

ช่องทางที่ 5 กลุ่มผู้ผลิตจำหน่ายสินค้า ณ. ที่ทำการกลุ่มโดยตรง

ช่องทางที่ 6 พ่อค้าส่งมารับซื้อผลิตภัณฑ์ ณ. ที่ทำการกลุ่มแล้วนำไป
จำหน่ายต่อให้แก่พ่อค้าปลีกในต่างจังหวัดต่อไป หรือถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทลำไยเนื้ออบแห้ง ก็
จะส่งจำหน่ายถึงตลาดต่างประเทศได้ด้วย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาพที่ 14 แสดงวิถีการตลาดของผลไม้แช่แข็ง/หวาน/อบแห้ง

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มเมมเบอร์บ้าน

- ระดับสินค้าคงคลัง

ในการผลิตขนมประเภทขนมอบ-ขนมขบเคี้ยว นั้น ทางกลุ่มจะมีการเก็บวัตถุดิบ ซึ่งจะต้องซื้อจากพื้นที่หรือร้านค้าในจังหวัด เช่น แป้ง ไข่ก่อน ทั้งนี้เพื่อรองรับการสั่งซื้อของพ่อ-ค้า ส่วนผลไม้คอง/แช่อิ่ม/กวน นั้น จะเป็นการผลิตตามฤดูกาล ดังนั้นจึงไม่มีการเก็บกักวัตถุดิบไว้ล่วงหน้า เพราะในการผลิตในแต่ละครั้งสามารถมีผลิตภัณฑ์จำหน่ายได้นานหลายเดือน

- การขนส่งสินค้า

ในการขนส่งสินค้าของกลุ่มฯ นั้น จะมีวิธีการหลากหลาย เช่น

1. ผู้ซื้อขนย้ายเองในกรณีซื้อไม่มาก
2. ผู้ขายขนส่งให้ในกรณีฝากขาย
3. ผู้ขายทำการขนส่งให้ในกรณีที่มีคำสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก

4. การส่งเสริมการจำหน่าย

ตารางที่ 9 แสดงลักษณะการส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสารภี

การส่งเสริมการจำหน่าย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	—	✓
2. การขายส่วนตัว	—	✓
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

ในการส่งเสริมการจำหน่ายนั้น จะไม่เน้นการโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์ทั้งนี้เพราะเห็นว่าเป็นการสิ้นเปลืองและจะทำให้เพิ่มภาระรายจ่ายของกลุ่มด้วย ดังนั้นจึงใช้วิธี จำหน่ายในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด ตลอดจนให้ส่วนลดถึงร้อยละ 7 - 37 จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นที่ต้องการของตลาดมาก ประกอบกับการออกร้านจำหน่ายสินค้าทุกครั้งที่มีการจัดงานแสดงสินค้า ตามสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัด ทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้นด้วย

ส่วนในด้านความช่วยเหลือจากทางราชการนั้น ทางกลุ่ม ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอสารภี พัฒนาชุมชน สหกรณ์อำเภอสารภี เป็นต้น จากความช่วยเหลือหลากหลายหน่วยงาน ทำให้การพัฒนาของกลุ่มเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ความช่วยเหลือและสนับสนุนที่ได้รับ ได้แก่ การสนับสนุนในเรื่องโรงเรียนในการผลิต เครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนส่งเจ้าหน้าที่มาอบรมในด้านการแปรรูป-ถนอมอาหารด้วย ความช่วยเหลือต่าง ๆ เหล่านี้ ยังมีอีกมากมายหลายด้าน

1.4 อำเภอสันทราย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทราย มีข้อมูล โดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า/ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทราย มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจ ดังนี้ ข้าวเกรียบฟักทอง ข้าวแตงหน้าต่าง ๆ กาละแมโบราณ ไข่เค็ม เต้าเจี้ยว น้ำพริกตาแดง น้ำพริกเผาลั่วเหลือง น้ำพริกกุ้งแห้ง น้ำพริกปลากรอบ หมูสวรรค์ มะขามแก้ว ขนมปิ้งกระเทียม ขนมปิ้งน้ำพริกเผา ขนมปิ้งเนยสด ขนมปิ้งน้ำกุ้ง คุกกี้เนยสด - เม็ดมะม่วง คุกกี้ลึงคโปร้ ซาบหม่อนรสมะนาว ไบหม่อนปรุงรสอบ เครื่องคั้นไบหม่อน น้ำพริกสมุนไพรไบหม่อน เป็นต้น

สินค้าดังกล่าว มีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทรายผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราชี้ข้อ)	การได้รับ ตราขอ.	การคิด วันเดือน ปีที่ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ชวนใช้
1.ข้าวแตงหน้าปลาช่าง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
2.ข้าวแตงหน้าหมูหยอง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
3. ข้าวแตงหน้าน้ำตาลโม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
4. กาละแมโบราณ	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
5. เต้าเจี้ยว	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
6.น้ำพริกตาแดง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
7.น้ำพริกเผาลั่วเหลือง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
8.น้ำพริกกุ้งแห้ง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
9. น้ำพริกปลา	มี	ไม่ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
10. ซาบหม่อนรสมะนาว	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
11. ไบหม่อนปรุงรสอบ	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
12.เครื่องคั้นไบหม่อน	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
13.น้ำพริกสมุนไพรไบ หม่อน	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ

จากตาราง สรุปได้ว่า

- การคิดตลาด

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทราย โดยส่วนใหญ่จะเป็น ตลาดสดกเกอร์ และระบุชื่อของกลุ่มผู้ผลิต

- การได้รับตราอายุ

จากการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับตราอายุ ของกลุ่มฯมีมากมายหลายชนิด คือ ทั้งประเภทข้าวแต่น น้ำพริกต่าง ๆ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 90 ของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ของทั้ง อำเภอสันทราย

- การคิดวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุ

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทราย โดยส่วนใหญ่จะคิดวันเดือน ปีที่ผลิตและวันหมดอายุ โดยละเอียด แต่อย่างไรก็ตามยังมีผลิตภัณฑ์อีกหลายประเภทที่คิดบ้าง ไม่ คิดบ้าง ทั้งนี้เพราะเห็นว่า สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน จึงไม่จำเป็นต้องบอกวันหมดอายุ เช่น ชา ใบหม่อน เป็นต้น

- การรับประกันสินค้า

ในด้านการรับประกันสินค้านั้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตส่วนใหญ่ จะมีการเก็บ ไว้ได้นานโดยไม่เน่าเสีย ดังนั้น จึงไม่มีนโยบายในการรับประกันสินค้าประกอบกับในการจำหน่ายสิน ค้านั้น จะเป็นไปในลักษณะขายขาด จึงไม่มีการรับประกันหรือรับคืนสินค้า

- การได้รับตราเกษตรชวนชิม - ชวนใช้

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิต โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทราย ที่ได้รับตราเกษตรชวน ชิม-ชวนใช้ ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ มีดังนี้ คือ หมูสวรรค์ ไช้ เต็ม ข้าวแต่นหน้าปลาย่าง ข้าวแต่นหน้าหมูหยอง ข้าวแต่นหน้าน้ำแดงโม กาละแมโบราณ น้ำ พริกเผาถั่วเหลือง เต้าเจี้ยว ชาใบหม่อนรสมะนาว ใบหม่อนปรุงรส เครื่องดื่มใบหม่อน น้ำพริก สมุนไพรใบหม่อน

- การหีบห่อ

การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 15 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสันทราย

ภาพที่ 16 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสันทราย

ภาพที่ 17 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสันทราย

ภาพที่ 18 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสันทราย

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
1. ข้าวแตงหน้าปลาข้าง	ตลอดปี	ถุง	-	35	25	28.57
2. ข้าวแตงหน้าหมู	ตลอดปี	ถุง	-	35	25	28.57
4. ข้าวแตงหน้าน้ำแดง	ตลอดปี	ถุง	-	25	20	20
4. กาละแมโบราณ	ตลอดปี	ถุง	-	25	20	20
5. เค้กเจี้ยว	ตลอดปี	ขวด	200 กรัม	40	35	12.5
6. น้ำพริกตาแดง	ตลอดปี	กระปุก	-	20	18	10
7. น้ำพริกเผ็ดหัวเหลือง	ตลอดปี	กระปุก	-	20	18	10
8. น้ำพริกกุ้งแห้ง	ตลอดปี	กระปุก	-	20	18	10
9. น้ำพริกถา	ตลอดปี	กระปุก	100 กรัม	20	18	10
10. ซาใบหม่อนรสมะนาว	ตลอดปี	ถุง	50 กรัม	20	18	10
11. ใบหม่อนปรุงรส	ตลอดปี	ถุง	50 กรัม	20	18	10
12. เครื่องดื่มใบหม่อน	ตลอดปี	ถุง	50 กรัม	20	18	10
13. น้ำพริกสมุนไพร	ตลอดปี	กระปุก	50 กรัม	25	20	20

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

จากตารางสรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้า และส่วนลด

จากตารางจะเห็นได้ว่า ราคาสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตร โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว มีราคาเท่ากับท้องตลาด อาจจะถูกกว่าบ้างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนลดของผลิตภัณฑ์จะอยู่ระหว่างร้อยละ 10-29 แล้วแต่วัตถุประสงค์ของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

- ข้อตกลงการจ่ายเงิน

ในด้านการจ่ายเงินนั้น เนื่องจากสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าประเภทขายขาด ดังนั้นจึงเป็นการชำระด้วยเงินสดเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินอีกด้วย

3. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทรายมีมากมายหลายผลิตภัณฑ์ แต่ผลิตภัณฑ์ที่น่าศึกษามากที่สุด คือ ข้าวแตน เพราะมีตลาดที่กว้างไกลมากที่สุดเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ดังรายละเอียดดังนี้

1. ข้าวแตน

ข้าวแตนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทรายนั้น มีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามแตกต่างจากที่อื่น ๆ จึงทำให้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ทำให้การตลาดของข้าวแตนกระจายไปได้ทั่วทั้งประเทศในรูปของฝากของที่ระลึกจากสันทราย

ช่องทางการตลาดของข้าวแตนมีดังนี้

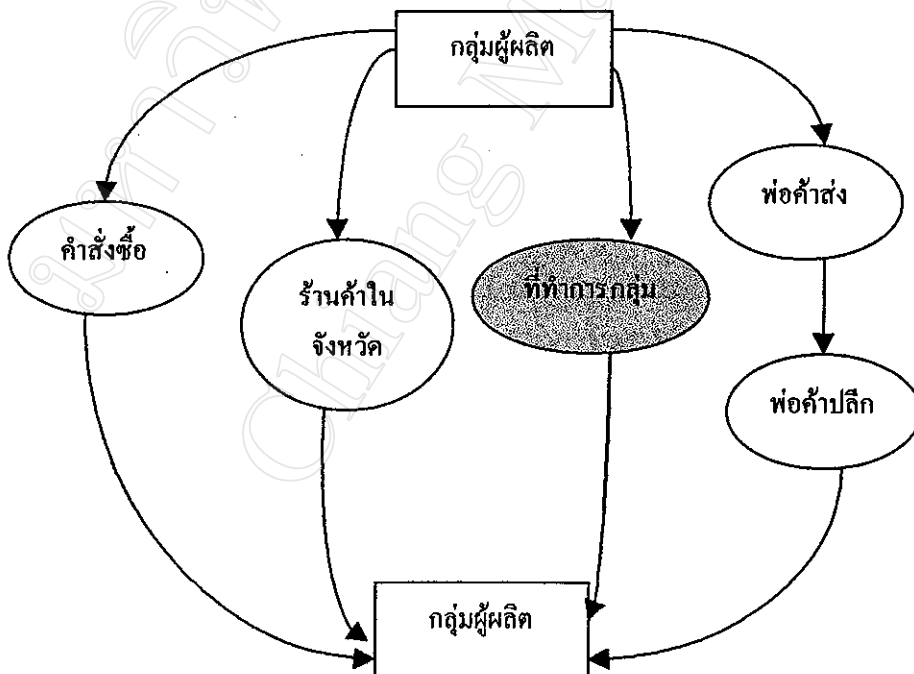
ช่องทางที่ 1 ทางกลุ่มผู้ผลิตจะผลิตตามคำสั่งซื้อ ของพ่อค้า

ช่องทางที่ 2 ทางกลุ่มจะวางจำหน่าย ณ. ที่ทำการกลุ่ม

ช่องทางที่ 3 ทางกลุ่มจะขายส่งให้แก่พ่อค้าส่งที่มารับซื้อ

ช่องทางที่ 4 ทางกลุ่มจะวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ตามร้านค้าในจังหวัด

เชียงใหม่

ภาพที่ 19 แสดงวิธีการตลาดของข้าวแตน

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

- ระดับสินค้าคงคลัง

ในการผลิตของกลุ่มแม่บ้านนั้น จะไม่มีการเก็บวัตถุดิบไว้ เพราะสามารถหาวัตถุดิบได้ในท้องถิ่น และเป็นการผลิตที่ผลิตได้ตลอดทั้งปี แต่จะมีการเตรียมภาชนะในการบรรจุไว้ล่วงหน้าเพราะจะต้องสั่งทำเป็นจำนวนมาก

- การขนส่งสินค้า

การขนส่งสินค้านั้น ส่วนใหญ่แล้ว ถ้าเป็นพ่อค้าส่ง จะทำการมาขนเอง แต่ถ้าเป็นในกรณีที่ทางกลุ่มนำสินค้าไปวางขาย ทางกลุ่มก็จะดำเนินการขนส่งให้

4. การส่งเสริมการขาย

ตารางที่ 12 แสดงลักษณะการส่งเสริมการขายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทราย

การส่งเสริมการขาย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	✓	—
2. การขายส่วนตัว	—	✓
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

จากตารางจะเห็นได้ว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันทราย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตข้าวแตนนั้น จะมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ โดยลงผ่านทางอินเทอร์เน็ต (กำลังดำเนินการ) ซึ่งจะเห็นได้ว่า เป็นการดำเนินงานด้านการตลาดที่กว้างไกลมา ซึ่งผลจากการโฆษณา ทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มนี้ต้องทำบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามน่าสนใจมากยิ่งขึ้นด้วย

ส่วนในด้านการส่งเสริมการขายนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นไปในรูปแบบการลดราคา หรือแถมสินค้าให้แทนส่วนลดเงินสด

ความช่วยเหลือจากหน่วยงานของทางราชการนั้น หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนมาโดยตลอดคือ สำนักงานเกษตรอำเภอสันทราย ตลอดจนจนคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่คอยช่วยในเรื่องการลงโฆษณาทางอินเทอร์เน็ต

1.5 อำเภอแม่แตง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตง มีข้อมูลโดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า/ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตง มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจ ดังนี้ นำมะขามป้อมพร้อมคั่ว กระเทียมดอง 3 รส ข้าวแต่น้ำแดงโม ไข่เค็ม น้ำพริกเผาถั่วเหลือง มะขามแก้ว 3 รส มะม่วงแช่อิ่ม ใส่มะขัง ขนมหอกจอก น้ำพริกนรกถั่วเหลือง น้ำพริกนรกกุ้ง ข้าวเกรียบผลไม้ ข้าวเกรียบแครอท ข้าวเกรียบเห็ดหอม ข้าวเกรียบถั่วโยบ ข้าวเกรียบหอมหัวใหญ่ ข้าวเกรียบถั่วเหลืองงา ข้าวเกรียบถั่วแดง ข้าวเกรียบตะไคร้ ข้าวเกรียบตะเพา ข้าวเกรียบมะเขือเทศ กุ้งอบเห็ดสวรรค์ ยาสีฟันสมุนไพร ถั่วเขียวทอด กาแฟดำไซ เห็ดหลินจือ สมุนไพรชิงฝงสำเร็จรูป ใบเสลดพังพอนผง ว่านทางจระเข้ ใบรางจืด แชมพู-ครีมนวดสมุนไพรชิวขาว เต้าเจี้ยว ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากไม้ฉำฉา งานปักหัตถกรรม(กระเป๋าถักเชือกน่ม) เป็นต้น

สินค้าดังกล่าว มีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตงผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ผล (ตราห้อย)	การได้รับ ตราช.	การคิด วันเดือน ปีที่ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ขวนใช้
1. นำมะขามป้อมพร้อมคั่ว	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
2. กระเทียมดอง 3 รส	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
3. ข้าวแต่น้ำแดงโม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
4. ไข่เค็ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
5. น้ำพริกเผาถั่วเหลือง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
6. มะขามแก้ว 3 รส	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
7. มะม่วงแช่อิ่ม	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
8. ใส่มะขัง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
9. ขนมหอกจอก	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
10. น้ำพริกนรกถั่วเหลือง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
11. น้ำพริกนรกกุ้ง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
12. ข้าวเกรียบผลไม้	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
13. ข้าวเกรียบแครอท	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ได้รับ
14. ข้าวเกรียบเห็ดหอม	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ได้รับ
15. ข้าวเกรียบถั่วโยบ	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ

ตารางที่ 13 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตงผลิตได้(ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราหรือ)	การได้รับ ตราอย. ตรอย.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรพาณิชย์ - ขวนใช้
16. ข้าวเกรียบหอมหัว ใหญ่	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ได้รับ
17. ข้าวเกรียบถั่ว เหลืองงา	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
18. ข้าวเกรียบถั่วแดง	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ได้รับ
19. ข้าวเกรียบตะไคร้	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ได้รับ
20. ข้าวเกรียบตะเพา	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
21. ข้าวเกรียบมะเขือ เทศ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
22. กุ้งอบ	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
23. เห็ดสวรรค์	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
24. ยาสีฟันสมุนไพร	มี	ไม่ได้รับ	-	-	ไม่มี	ไม่ได้รับ
25. ถั่วเขียวทอด	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
26. กาแฟลาโย	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
27. เห็ดหลินจือ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
28. สมุนไพรผง (ชิงผง สำเร็จรูป โย เสลดหึ่งพอนผง, ว่านหางจระเข้ โย รางจืด)	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
29. แชมพู-ครีมนวด สมุนไพร	มี	-	-	-	ไม่มี	ไม่ได้รับ
30. ซิวข้าว	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ได้รับ
31. เต้าเจี้ยว	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ได้รับ
32. ผลิตภัณฑ์ของที่ ระลึกจากไม้ถ้ำฉา	-	-	-	-	-	ได้รับ
33. งานปักหัตถกรรม (กระเป๋าถักเชือก นึ่ง)	-	-	-	-	-	ได้รับ

หมายเหตุ : - ไม่สามารถระบุรายละเอียดได้เพราะรูปลักษณะไม่เอื้ออำนวยหรือไม่มีความจำเป็นต่อ
สินค้า

จากตาราง สรุปได้ว่า

- การติดฉลาก

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตง โดยส่วนใหญ่จะเป็น ฉลากสติ๊กเกอร์ ยกเว้นฉลากของผลิตภัณฑ์บางประเภท เช่น ข้าวเกรียบ จะเป็นฉลากกระดาษ และฉลากของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว จะระบุชื่อของกลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตด้วย ส่วนผลิตภัณฑ์ประเภท ของที่ระลึกจากไม้จำปา งานปักและหัตถกรรมนั้น จะไม่ติดฉลาก เพราะรูปลักษณะของสินค้าดังกล่าว ไม่สามารถที่จะติดฉลากได้

- การได้รับตราอายุ

จากการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับตราอายุ ของกลุ่มฯมีมากมายหลายชนิด คือ ทั้งประเภทหมักดอง ข้าวเกรียบต่าง ๆ น้ำพริกต่าง ๆ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 90 ของผลิตภัณฑ์ ที่ผลิตได้ของทั้งอำเภอแม่แตง

- การติดวันเดือนปีที่ผลิตและวัน หอมคอายุ

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตง โดยส่วนใหญ่จะติดวันเดือนปี ที่ผลิตและวันหอมคอายุ โดยละเอียด แต่อย่างไรก็ตามยังมีผลิตภัณฑ์อีกหลายประเภทที่ติดบ้าง ไม่ ติดบ้าง ทั้งนี้เพราะเห็นว่า สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน จึงไม่จำเป็นต้องบอกวันหอมคอายุ เช่น ข้าว เกรียบ เป็นต้น

- การรับประกันสินค้า

ในด้านการรับประกันสินค้านั้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตส่วนใหญ่ จะมีการเก็บ ไว้ได้นานโดยไม่เน่าเสีย ดังนั้น จึงไม่มีนโยบายในการรับประกันสินค้าประกอบกับในการจำหน่ายสิน ค้านั้น จะเป็น ไปในลักษณะขายขาด จึงไม่มีการรับประกันหรือรับประกันสินค้า

- การได้รับตราเกษตรชวนชิม - ชวนใช้

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตง ที่ได้รับตราเกษตรชวน ชิม-ชวนใช้ ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ มีดังนี้ คือ น้ำมะขามป้อม พร้อมคัม ไล่เมียง ขนมหอกจอก น้ำพริกนรกถั่วเหลือง น้ำพริกนรกกุ้ง น้ำพริกเผาถั่วเหลือง ข้าว เกรียบแครอท ข้าวเกรียบเห็ดหอม ข้าวเกรียบหอมหัวใหญ่ ข้าวเกรียบถั่วแดง ข้าวเกรียบตะไคร้ ชีอิ้วขาว เต้าเจี้ยว นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากไม้จำปา และงานปักหัตถกรรม (กระเป๋าจักเขื่อนกั้น) ด้วย

การหีบห่อ

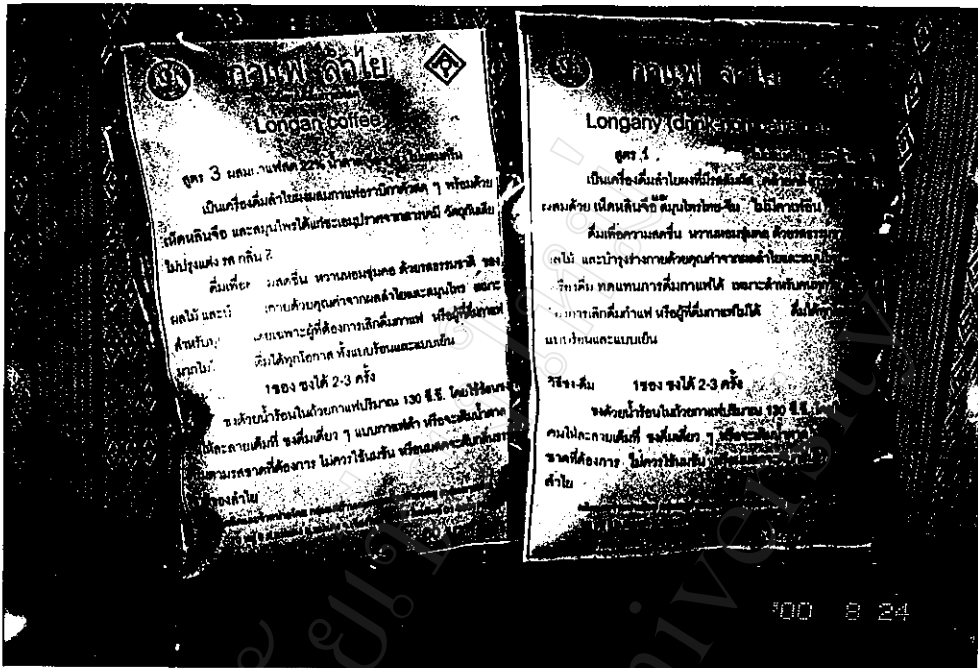
การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 20 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอแม่แตง

ภาพที่ 21 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอแม่แตง

ภาพที่ 22 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอแม่แตง

ภาพที่ 23 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอแม่แตง

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 14 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
1. น้ำมะขามป้อมพร้อมคั้น	ตามฤดูกาล	ขวด	750 ซีซี.	35	30	14.29
2. กระเทียมดอง 3 รส	ตามฤดูกาล	ขวด	0.5 กก.	40	35	12.50
			1.0 กก.	60	55	8.33
3. ข้าวเตนน้ำเตงโม	ตลอดปี	ถุง	14 ซีน/28 ซีน	20	16	20
4. ไข่เค็ม	ตลอดปี	ถาด	4 ฟอง/ถาด	20	16	20
5. น้ำพริกเผาถ้วยเหลือง	ตลอดปี	ขวด	350 กรัม	40	35	12.5
6. มะขามแก้ว 3 รส	ตลอดปี	ถุง	200 กรัม	10	8	20
7. มะม่วงแช่อิ่ม	ตามฤดูกาล	ถุง	1 กก.	60	48	20
8. ไข่เมี่ยง	ตลอดปี	ถุง	100 กรัม	10	8	20
9. ขนมหอกจอก	ตลอดปี	ถุง	10 ซีน/ถุง	20	16	20
10. น้ำพริกนรกถ้วยเหลือง	ตลอดปี	กระปุก	100 กรัม	25	20	20
11. น้ำพริกนรกกุ้ง	ตลอดปี	กระปุก	100 กรัม	25	20	20
12. ข้าวเกรียบผลไม้	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
13. ข้าวเกรียบแคโรท	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
14. ข้าวเกรียบเห็ดหอม	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	70	56	20
15. ข้าวเกรียบลำไยอบ	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	65	55	23.07

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

ตารางที่ 14 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร(ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
16. ข้าวเกรียบหอมหัวใหญ่	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	60	48	20
17. ข้าวเกรียบถั่วเหลืองงา	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	70	56	20
18. ข้าวเกรียบถั่วแดง	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	65	55	23.07
19. ข้าวเกรียบตะไคร้	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	65	55	23.07
20. ข้าวเกรียบตะเพา	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	60	48	20
21. ข้าวเกรียบมะเขือเทศ	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	65	55	23.07
22. ก๋วยเตี๋ยว	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	35	30	14.29
23. เห็ดสวรรค์	ตลอดปี	ถุง	50 กรัม	12	12	20
24. ยาสีฟันสมุนไพร	ตลอดปี	กระปุก	-	20	14	30
25. ถั่วเขียวทอด	ตลอดปี	ถุง	50 กรัม	10	8	20
26. กาแฟถั่วไทย	ตามฤดูกาล	ถุง	-	60	50	16.67
27. เห็ดหลินจือ	ตามฤดูกาล	ถุง	38 กรัม	40	38	5
28. สมุนไพรผง (จึงผงสำเร็จรูป ใบเสลดพังพอนผง, ว่านหางจระเข้ ใบรางจืด)	ตลอดปี	ถุง	-	20	18	10
29. แหมพู่-ครีมขนาดสมุนไพร	ตลอดปี	ขวด	400 ซีซี. 120 ซีซี.	75 22	- -	- -
30. ซีอิ๊วขาว	ตลอดปี	ขวด	220 ซีซี.	18	15	16.67
31. เต้าเจี้ยว	ตลอดปี	ขวด	220 ซีซี.	18	15	16.67
32. ทองม้วน	ตลอดปี	ถุง	250 กรัม	40	35	12.5
33. น้ำพริกถาบ	ตลอดปี	กระปุก	100 กรัม	20	18	10

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

จากตารางสรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้าและ ส่วนลด

ระดับราคาสินค้าจะดูจากต้นทุนการผลิตเป็นหลักและมีเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร เป็นผู้กำหนดราคามาตรฐานให้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ราคาของผลิตภัณฑ์แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ที่ผลิตสินค้าอย่างเดียวกัน

ส่วนลดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนั้น จะอยู่ที่ระดับร้อยละ 20 - 25 กล่าวคือถ้าเป็นการขายฝากจะมีส่วนลดร้อยละ 20 แต่ถ้าเป็นการซื้อขายจากพ่อค้าส่งจะมีส่วนลดให้ร้อยละ 25

- ข้อตกลงการจ่ายเงิน

ในการชำระเงินค่าสินค้านั้น กลุ่มฯ จะกำหนดวิธีการชำระเงิน ดังนี้

1. กรณีขายส่ง มีการชำระเงิน 2 รูปแบบ คือ
 - ก. ชำระเงินทันทีเมื่อรับซื้อสินค้า
 - ข. ให้เครดิตในการซื้อตามที่ตกลงกันได้
2. กรณีฝากขายตามร้านค้าภายในหมู่บ้าน จะนำสินค้าไปฝากขายก่อนแล้วจึงไปเช็คของและรับเงินตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันได้

3. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตงมีมากมายหลายผลิตภัณฑ์ แต่ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจมากที่สุด คือ น้ำพริกและข้าวเกรียบชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีวิธีการตลาดที่คล้ายคลึงกัน เพราะมีตลาดที่กว้างไกลมากที่สุดเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ดังรายละเอียดดังนี้

1. น้ำพริกและข้าวเกรียบชนิดต่าง ๆ

ช่องทางในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ มีหลายช่องทางดังนี้

ช่องทางที่ 1 การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยการออกร้านแสดงสินค้า โดยกลุ่มฯ จะนำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายในงานเทศกาลหรืองานแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น งานตลาดนัด ดอยคำ งานฤดูหนาวจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

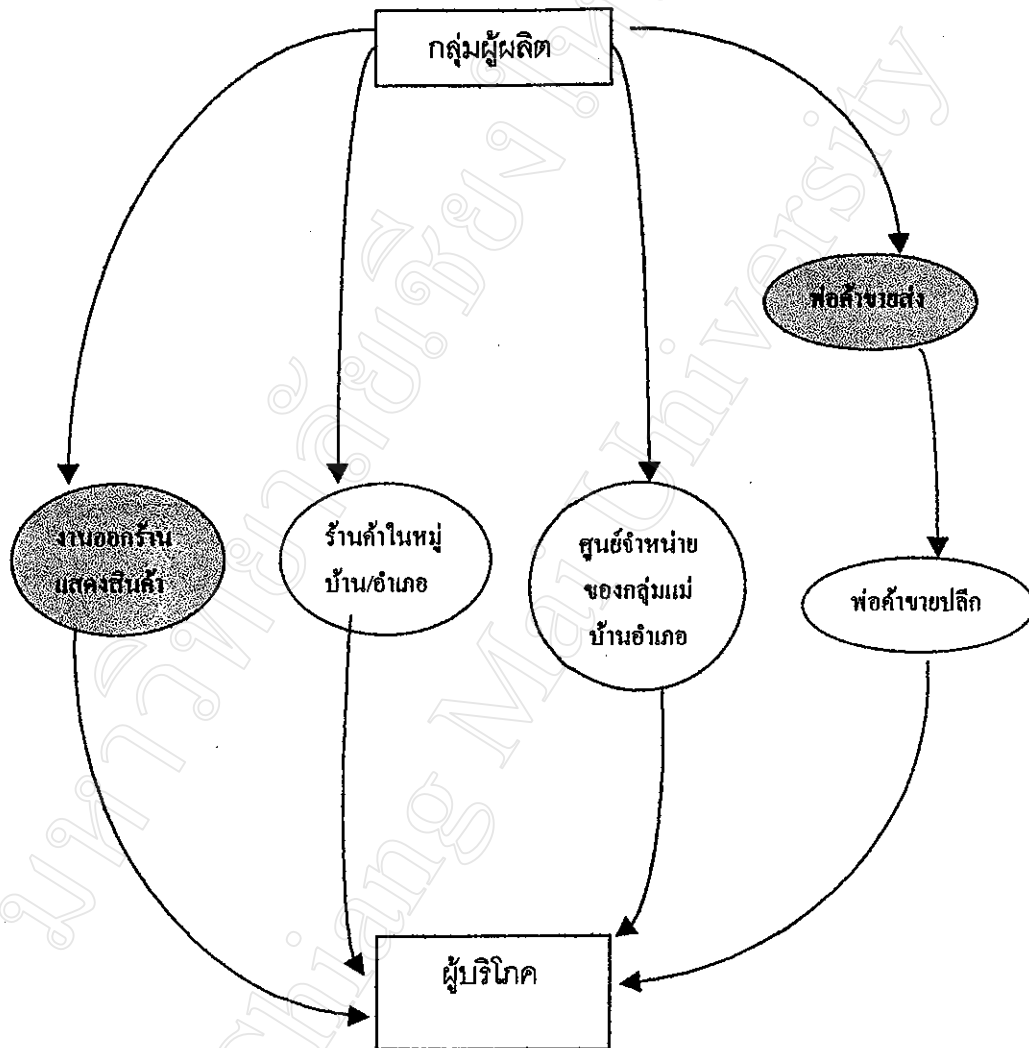
ช่องทางที่ 2 กลุ่มฯ จะนำผลิตภัณฑ์ไปฝากขายตามร้านค้าในหมู่บ้านและในอำเภอ

ช่องทางที่ 3 ผู้บริโภคเข้ามาซื้อผลิตภัณฑ์โดยตรง ณ. ที่ทำการกลุ่ม

ช่องทางที่ 4 กลุ่มฯ นำผลิตภัณฑ์ไปวางขาย ณ. ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตง ตำบลชมพู

ช่องทางที่ 5 กลุ่มจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อผลิตภัณฑ์ ณ.ที่

ทำการกลุ่ม

ภาพที่ 24 แสดงวิธีการตลาดของน้ำพริกและข้าวเกรียบชนิดต่าง ๆ

หมายเหตุ: ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

- ระดับสินค้าคงคลัง

ในการผลิต กลุ่มฯ ไม่ได้มีการวางแผนการผลิตไว้ล่วงหน้าว่าในแต่ละเดือน จะผลิตผลิตภัณฑ์อะไรบ้างและในปริมาณเท่าไร ดังนั้นจึงไม่มีการวางแผนการจัดซื้อไว้ และในการจัดหาวัตถุดิบของกลุ่มฯ จะหาวัตถุดิบจากในหมู่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นวัตถุดิบที่ไม่มีจึงจะสั่งซื้อจากพื้นที่อื่น ประกอบกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตส่วนใหญ่จะผลิตตลอดทั้งปี เนื่องจากผลิตไม่มากนัก และสามารถหาซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตได้ตลอดทั้งปี จึงไม่มีการเก็บวัตถุดิบไว้ใช้

- การขนส่งสินค้า

ในการขนส่งสินค้าของกลุ่มฯ นั้น จะมีวิธีการหลากหลาย เช่น

1. ผู้ซื้อขนย้ายเองในกรณีซื้อไม่มาก
2. ผู้ขายขนส่งให้ในกรณีฝากขาย
3. ผู้ขายทำการขนส่งให้ในกรณีที่มีคำสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก

4. การส่งเสริมการจำหน่าย

ตารางที่ 15 แสดงลักษณะการส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอแม่แตง

การส่งเสริมการจำหน่าย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	—	✓
2. การขายส่วนตัว	—	✓
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

จากตารางสรุปได้ว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไม่มีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มโดยตรง ทั้งนี้เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายซึ่งกลุ่มฯ ไม่สามารถรับภาระนี้ได้ ดังนั้นการส่งเสริมการขายของกลุ่มฯ ทำได้โดยการออกร้านแสดงสินค้า ตามที่หน่วยงานของรัฐชักชวน ซึ่งกลุ่มฯ จะมีสินค้าให้ชมก่อนตัดสินใจซื้อ และให้นามบัตรที่อยู่ติดต่อกลับ นอกจากนี้ ใช้วิธีบอกกล่าวปากต่อปาก เนื่องจากการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มฯ จะจำหน่ายภายในหมู่บ้านหรือภายในอำเภอ จึงใช้การส่งเสริมการขายด้วยวิธีนี้เพื่อให้สินค้าเป็นที่รู้จัก ซึ่งมีประสิทธิภาพและประหยัดที่สุด

ส่วนในด้านความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการนั้นทางกลุ่มฯ ได้รับความสนับสนุนในด้านการจัดส่งเจ้าหน้าที่เคหกิจไปฝึกอบรม และให้ความรู้ด้านการแปรรูป-ถนอมอาหาร รวมทั้งการดำเนินการขอขึ้นทะเบียนขอ ค้าย รวมทั้งการสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ โดยหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือ ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่แตง เกษตรจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร งบประมาณจังหวัดของสส. เป็นต้น

1.6 อำเภอหางดง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดง มีข้อมูลโดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า/ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดง มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจ ดังนี้ กะหรี่ปั๊ปป ข้าวเกรียบฟักทอง ขนมหอกจอก ถั่วเคลือบโอวัลติน ก๊วยกวน ฟักทองกวน มะขามแก้ว 5 รส ฝรั่ง 4 รส มะขมหยี มะขมเชื่อม มะเฟืองหยี มะม่วงหยี แหนม หมูยอ ใส่อั่ว ไข่เค็ม น้ำพริกถาป แรมพู - ครีมนวดผมสมุนไพร น้ำยาล้างจานสมุนไพร หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ เป็นต้น

สินค้าดังกล่าว มีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดงผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ตลาด (ตราเครื่องหมาย)	การได้รับ ตราอย.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	ารคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชม - ชวนใช้
1. กะหรี่ปั๊ปป	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
2. ข้าวเกรียบฟักทอง	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
3. ขนมหอกจอก	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
4. ถั่วเคลือบโอวัลติน	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
5. ก๊วยกวน	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
6. ฟักทองกวน	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
7. มะขามแก้ว 5 รส	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
8. ฝรั่ง 4 รส	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
9. มะขมหยี	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
10. มะขมเชื่อม	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
11. มะม่วงหยี	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
12. มะเฟืองหยี	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
13. แหนม	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
14. หมูยอ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
15. ใส่อั่ว	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ

ตารางที่ 16 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดงผลิตได้(ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราเครื่องหมาย)	การได้รับ ตราอย. ตราอย.	การคิด วันเดือน ปีที่ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรอินทรีย์ - ชวนใช้
16. ไข่เค็ม	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
17. น้ำพริกตาแดง	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
18. แยมทุสมุนไพรมะนาว	มี	-	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
19. คุกกี้ทุสมุนไพรมะนาว	มี	-	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
20. น้ำยาล้างจาน ทุสมุนไพรมะนาว	มี	-	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
21. ทัศนกรรมการจักสาน ไม้ไผ่	-	-	-	-	-	ได้รับ

หมายเหตุ : - ไม่สามารถระบุรายละเอียดได้เพราะรูปลักษณะไม่เอื้ออำนวยหรือไม่มีความจำเป็นต่อ
สินค้า

จากตารางสรุปได้ว่า

- การติดฉลาก

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะติดฉลากของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุก
ผลิตภัณฑ์ และฉลากดังกล่าวจะบ่งบอกถึงชื่อของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ผลิตโดยตรง

ส่วนผลิตภัณฑ์ประเภทจักสานไม้ไผ่ จะไม่ติดตราหรือฉลากของกลุ่มแม่บ้านที่
ผลิต ทั้งนี้เพราะรูปลักษณะของสินค้าดังกล่าวไม่สามารถที่จะติดฉลากได้

- การได้รับตราอย.

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ได้รับตราอย. มี 4 ชนิดเท่านั้น คิดเป็น
ร้อยละ 20 ของผลิตภัณฑ์โดยรวมทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดงที่ผลิตได้ แต่
อย่างไรก็ตามยังมีผลิตภัณฑ์ที่กำลังอยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการขอขึ้นทะเบียนขออีกหลาย
ชนิด

- การคิดวันเดือนปีที่ผลิตและวัน หมดอายุ

เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ จะมีอายุการเก็บรักษา
ของผลิตภัณฑ์ได้นาน ดังนั้นจึงไม่คิดวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุไว้

- การรับประกันสินค้า

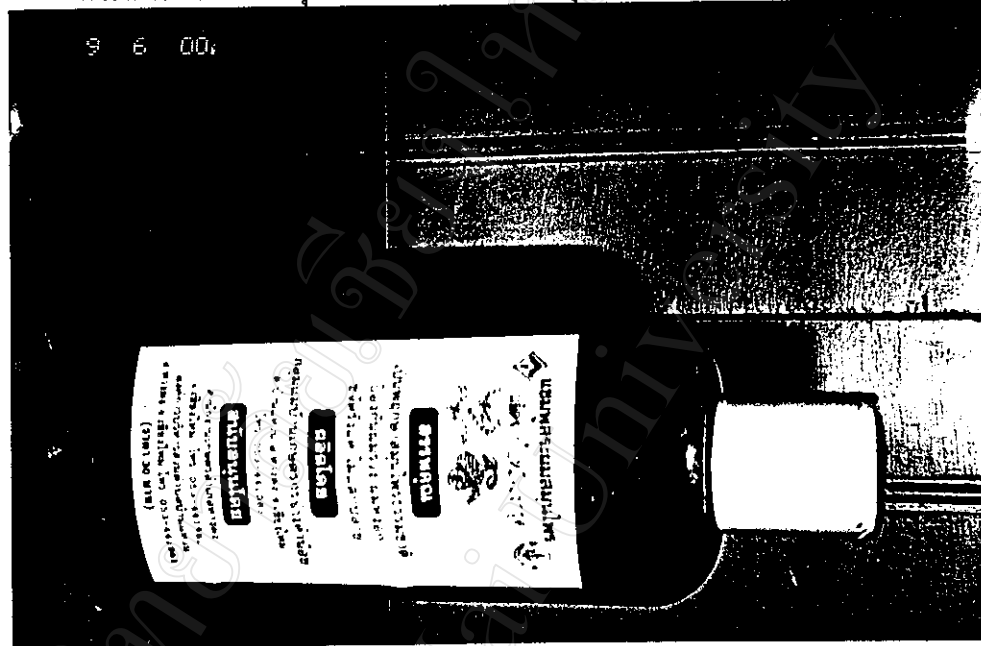
การรับประกันสินค้าของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ จะไม่มี เพราะจะเป็นไป
ลักษณะขายขาด ยกเว้น การฝากขายจะรับคืนสินค้าในกรณีที่ไม่ฝากขายไว้นาน

- การได้รับตราเกษตรชวนชิม - ชวนใช้

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับตราเกษตรชวนชิม-ชวนใช้ ของกลุ่มฯ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ประเภทเดียวเท่านั้น

- การหีบห่อ

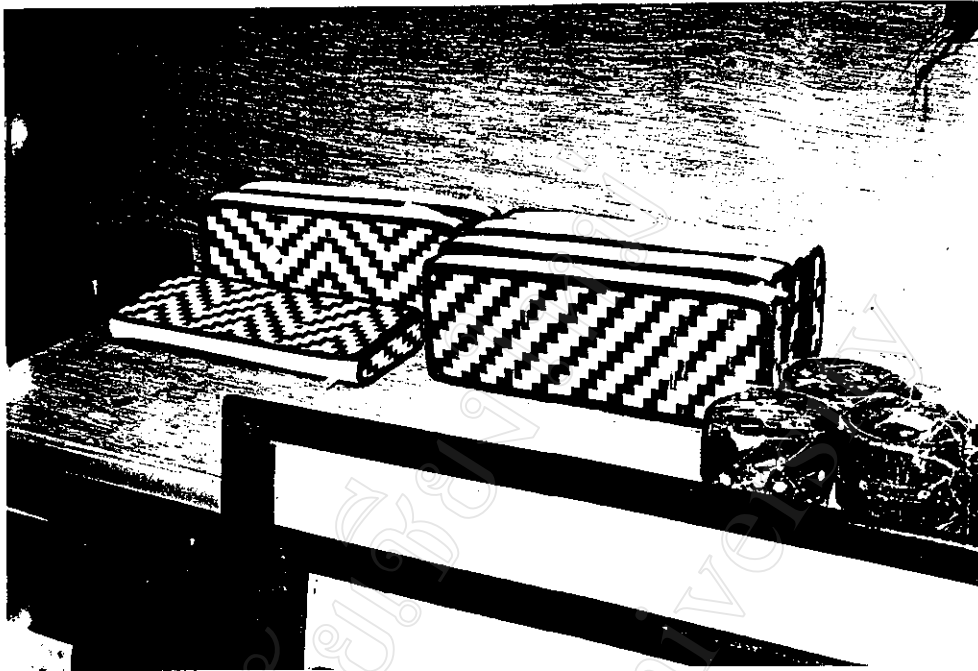
การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีลักษณะดังนี้

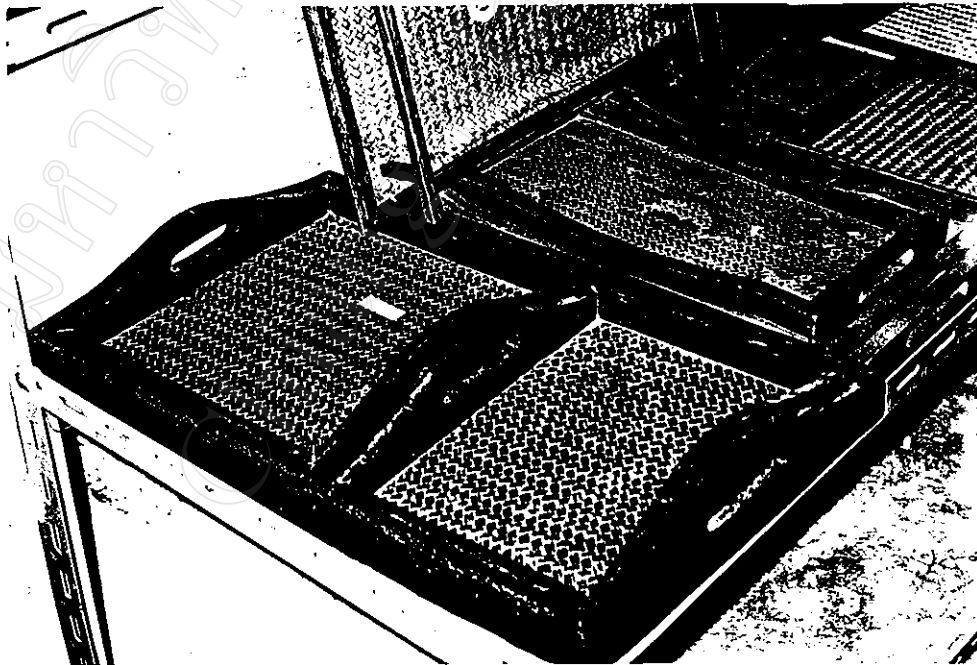
ภาพที่ 25 แสดงลักษณะบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอหางดง

ภาพที่ 26 แสดงลักษณะของผลิตภัณฑ์การจักสานไม้ไผ่ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอหางดง

ภาพที่ 27 แสดงลักษณะของผลิตภัณฑ์การจักสานไม้ไผ่ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอหางดง

ภาพที่ 28 แสดงลักษณะของผลิตภัณฑ์การจักสานไม้ไผ่ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอหางดง

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 17 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
1. กระหรีปีป	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
2. ข้าวเกรียบฟักทอง	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
3. ขนมคอกจอก	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
4. ถั่วเคลือบโอวัลติน	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
5. มะขามแก้ว 5 รส	ตลอดปี	ถุง	150 กรัม	10	8	20
6. ฟรุ้ง 4 รส	ตลอดปี	ถุง	100 กรัม	10	8	20
7. มะขมหยี	ตามฤดูกาล	ถุง	100 กรัม	10	8	20
8. มะขมเชื่อม	ตามฤดูกาล	ถุง	100 กรัม	10	8	20
9. มะม่วงหยี	ตามฤดูกาล	ถุง	100 กรัม	10	8	20
10. มะเฟืองหยี	ตามฤดูกาล	ถุง	100 กรัม	10	8	20
11. แหนม	ตลอดปี	ห่อ	-	20	18	10
12. หมูยอ	ตลอดปี	ห่อ	-	20	18	10
13. ใส่อั่ว	ตลอดปี	-	กก.	150	130	13.33
14. ไข่เค็ม	ตลอดปี	ถาด	4 ฟอง/ถาด	20	18	10
15. น้ำพริกตามแดง	ตลอดปี	กระปุก	-	10	8	20
16. แยมทุสมุนไพรม	ตลอดปี	ขวด	250 ซีซี.	30	25	16.67
17. ครีมนวดทุสมุนไพรม	ตลอดปี	ขวด	250 ซีซี.	30	25	16.67
18. น้ำยาล้างจาน ทุสมุนไพรม	ตลอดปี	ขวด	250 ซีซี.	10	8	20

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

จากตารางสรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้าและส่วนลด

ระดับราคาสินค้าจะดูจากต้นทุนการผลิตเป็นหลัก และราคาสินค้าโดยทั่วไปจะเป็นเช่นเดียวกับสินค้าทั่วไปในท้องตลาด และระดับในการลดราคาสินค้าของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านจะอยู่ที่ร้อยละ 10-20

- ข้อตกลงการจ่ายเงิน

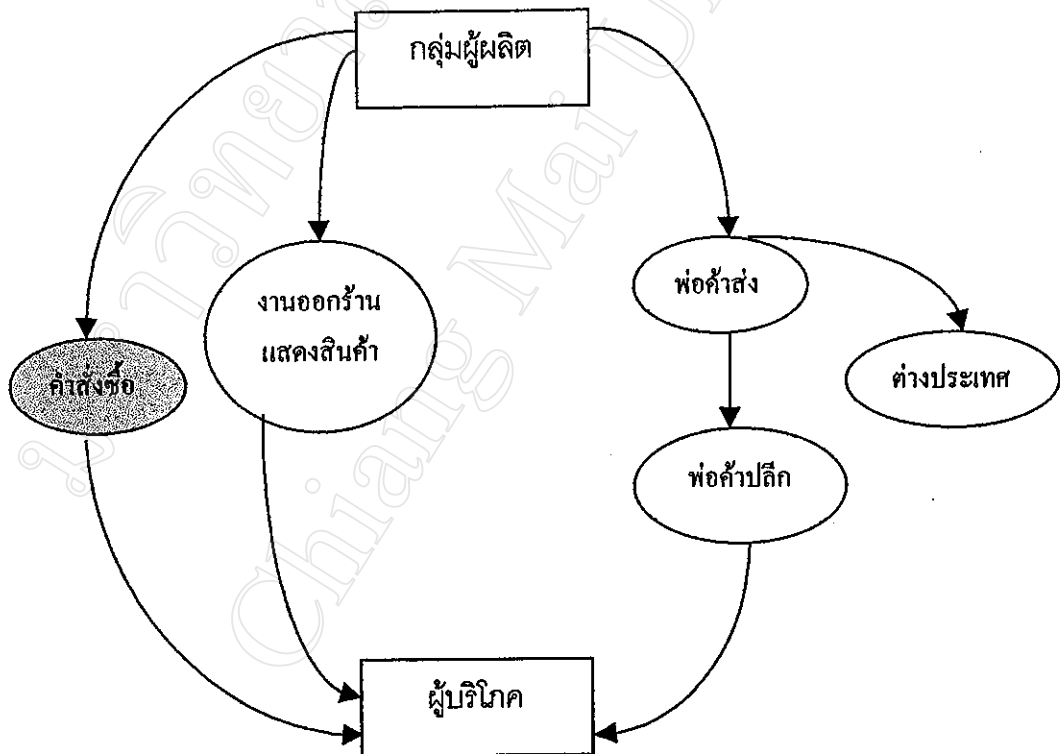
ในการจ่ายเงินนั้น ทางกลุ่มจะใช้วิธีชำระเป็นเงินสด ทั้งนี้เพราะว่า ถ้าเป็นเครดิต จะเก็บเงินได้ลำบากมาก ประกอบกับสินค้าดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะที่เก็บไว้ได้นาน ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาแก่ผู้ซื้อ

3. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดงมีมากมายหลายผลิตภัณฑ์ แต่ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจมากที่สุด คือ หัตถกรรมด้านการจักสานไม้ไผ่ เพราะมีตลาดที่กว้างไกล ดังรายละเอียดดังนี้

1. หัตถกรรมทางด้านการจักสานไม้ไผ่

ภาพที่ 29 แสดงวิธีการตลาดของหัตถกรรมทางด้านการจักสานไม้ไผ่

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

- ระดับสินค้าคงคลัง

ในการผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทหัตถกรรมทางด้านการจักสานไม้ไผ่ นั้น ทางกลุ่มจะสั่งซื้อไม้ไผ่จากจังหวัดแพร่และลำปาง เพราะไม่มีวัตถุดิบในท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีการเก็บสินค้าวัตถุดิบไว้เพื่อรองรับแก่คำสั่งซื้อที่จะมีมา

ส่วนสินค้าประเภทบริโภคนั้น จะใช้วัตถุดิบที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น เช่นเดียวกับอำเภออื่น ๆ

- การขนส่งสินค้า

ในการขนส่งสินค้าของกลุ่มฯ นั้น จะมีวิธีการหลากหลาย เช่น

4. ผู้ซื้อขนย้ายเองในกรณีซื้อไม่มาก
5. ผู้ขายขนส่งให้ในกรณีฝากขาย
6. ผู้ขายทำการขนส่งให้ในกรณีที่มีคำสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก

4. การส่งเสริมการจำหน่าย

ตารางที่ 18 แสดงลักษณะการส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดง

การส่งเสริมการจำหน่าย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	—	✓
2. การขายส่วนตัว	—	✓
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

จากตารางสรุปได้ว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไม่มีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มโดยตรง ทั้งนี้เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายซึ่งกลุ่มฯ ไม่สามารถรับภาระนี้ได้ ดังนั้นการส่งเสริมการขายของกลุ่มฯทำได้โดยการออกร้านแสดงสินค้า ตามที่หน่วยงานของรัฐชักชวน ซึ่งกลุ่มฯจะมีสินค้าให้ชิมก่อนตัดสินใจซื้อ และให้นามบัตรที่อยู่ติดต่อกลับ นอกจากนี้ ใช้วิธีบอกกล่าวปากต่อปาก เนื่องจากการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มฯ จะจำหน่ายภายในหมู่บ้านหรือภายในอำเภอ จึงใช้การส่งเสริมการขายด้วยวิธีนี้เพื่อให้สินค้าเป็นที่รู้จัก ซึ่งมีประสิทธิภาพและประหยัดที่สุด

ส่วนในด้านความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการนั้นทางกลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนในด้านการจัดส่งเจ้าหน้าที่เทคนิคไปฝึกอบรม และให้ความรู้ด้านการแปรรูป-ถนอมอาหาร รวมทั้งการดำเนินการของขึ้นทะเบียนขอ. ด้วย รวมทั้งการสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์และอื่น ๆ โดยหน่วยงานที่ให้ช่วยเหลือ ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอหางดง เกษตรจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

1.7 อำเภอสันป่าตอง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันป่าตอง มีข้อมูลโดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า/ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันป่าตอง มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจ ดังนี้ แหนมซี่โครง แหนมเนื้อ-หนัง หมูยอ แคบหมู น้ำพริกถาบ ถั่วโยบแห้ง น้ำผลไม้-สมุนไพร (เช่น ขิง, ดอกคำฝอย, ใบเตย, ถั่วโย, มะตูม) ขนมอบ มะขามแก้ว ถั่วเคลือบ ไข่เค็ม กระเทียมคอง น้ำพริกถาบ น้ำพริกตาแดง แชมพู - ครีมนวดผสมสมุนไพร น้ำยาล้างจานสมุนไพร พวงมาลัยดินหอม เย็บผ้า ตุ๊กตาผ้า ดอกไม้จัน เป็นต้น

สินค้าดังกล่าว มีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันป่าตองผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราเครื่องหมาย)	การได้รับ ตราอย. ตราอย.	การคิด วันเดือน ปีที่ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชิม - ชวนใช้
1. แหนมซี่โครง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
2. แหนมเนื้อ-หนัง	มี	ได้รับ	คิด	คิด	ไม่มี	ได้รับ
3. หมูยอ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
4. แคบหมู	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
5. น้ำพริกถาบ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
6. ถั่วโยบแห้ง	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
7. น้ำผลไม้-สมุนไพร (เช่น ขิง, ดอกคำฝอย, ใบเตย, ถั่วโย, มะตูม)	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
8. ขนมอบ *	-	-	-	-	-	-
9. มะขามแก้ว	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
10. ถั่วเคลือบ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
11. ไข่เค็ม	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
12. กระเทียมคอง	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
13. น้ำพริกถาบ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
14. น้ำพริกตาแดง	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
15. แชมพูสมุนไพร	มี	-	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

* กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการผลิต

ตารางที่ 19 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันป่าตองผลิตได้(ต่อ)

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราอีห้อย)	การได้รับ ตราอย.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรชวนชิม - ชวนใช้
16. ครีมนวดผมสมุนไพร	มี	-	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
17. พวงมาลัยดินหอม	ไม่มี	-	-	-	-	ไม่ได้รับ
18. เย็บผ้า	ไม่มี	-	-	-	-	ไม่ได้รับ
19. ตุ๊กตาผ้า	ไม่มี	-	-	-	-	ไม่ได้รับ
20. ดอกไม้จัน	ไม่มี	-	-	-	-	ไม่ได้รับ

หมายเหตุ : - ไม่สามารถระบุรายละเอียดได้เพราะรูปลักษณะไม่เอื้ออำนวยหรือไม่มีความจำเป็นต่อ
สินค้า

- การติดฉลาก

ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการบริโภคจะมีการติดฉลากหรือตรา
ของผลิตภัณฑ์ แต่ทั้งนี้ในบางครั้งกลุ่มฯอาจจะติดตราของหน่วยราชการอื่น เช่น สตรีสหกรณ์
เพื่อที่จะได้นำไปฝากจำหน่าย ณ สหกรณ์อำเภอด้วย

- การได้รับตราอย.

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับตราอย. ได้แก่ แหนมซี่โครงและแหนมหม้อ เพียง 2 ชนิดเท่านั้น
ทั้งนี้เพราะกลุ่มฯส่วนใหญ่ขาดเงินทุนในการดำเนินการขออนุญาตทะเบียนอย.

- การคิดวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุ

ผลิตภัณฑ์ที่บอกวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แหนมเท่านั้น
ทั้งนี้เพราะแหนมมีระยะเวลาในการบริโภคสั้น ส่วนผลิตภัณฑ์อื่นมีอายุการเก็บรักษาของผลิต
ภัณฑ์นาน จึงไม่จำเป็นต้องติด

- การรับประกันสินค้า

ในการรับประกันสินค้านั้น เนื่องจากส่วนใหญ่จะเป็นการฝากขาย มากกว่าขาย
ขาด และผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายส่วนใหญ่ได้แก่แหนม ดังนั้นจึงต้องมีการรับคืนสินค้าในกรณีที่เกิด
ความผิดปกติในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

- การได้รับตราเกษตรชวนชิม - ชวนใช้

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับตราเกษตรชวนชิม-ชวนใช้ ในอำเภอสันป่าตองมีเพียงแค่แหนม
ซี่โครงและแหนมหม้อเท่านั้น

- การหีบห่อ

การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 30 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสันป่าตอง

ภาพที่ 31 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสันป่าตอง

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 20 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
1. แหนมซี่โครง	ตลอดปี	ถุง	5 ห่อ/ถุง	20	18	10
2. แหนมหม้อ	ตลอดปี	ถุง	5 ห่อ/ถุง	20	18	10
3. น้ำพริกสาบ	ตลอดปี	ถุง	1 กก.	200	180	10
4. น้ำผลไม้-สมุนไพร (เช่น จิง, ดอกคำฝอย, ใบเตย, ลำไย, มะตูม)	ตลอดปี	ขวด	1 กก.	80	70	12.5
5. มะขามแก้ว	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
6. ถั่วเคลือบ	ตลอดปี	ถุง	-	10	8	20
7. ไข่เค็ม	ตลอดปี	ถาด	4 ฟอง/ถาด	20	18	10
8. กระทียมคอง	ตามฤดูกาล	ขวด	0.5 กก.	30	25	16.67
9. น้ำพริกตาแดง	ตลอดปี	กระปุก	1 กก.	150	120	20
10. แหมพหูสมุนไพร	ตลอดปี	ขวด	250 ซีซี.	25	20	20
11. ครีมนวดผมสมุนไพร	ตลอดปี	ขวด	250 ซีซี.	25	20	20

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

จากตารางสรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้าและ ส่วนลด

ระดับราคาสินค้าจะเป็นราคาเดียวกับท้องตลาดทั่วไป และจะเห็นได้ว่า ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านสันป่าตองนั้น จะมีความซ้ำซ้อนของผลิตภัณฑ์กับอำเภออื่น ๆ ค่อนข้างมาก ส่วนลดของผลิตภัณฑ์จะอยู่ที่ระดับร้อยละ 10-20

- ข้อตกลงการขายเงิน

ทางกลุ่มมักจะขายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบการขายส่ง หรือการออกร้าน ซึ่งจะเน้นการชำระเงินเป็นเงินสด ทั้งนี้เพื่อสภาพคล่องทางการเงินภายในกลุ่ม

3. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสันป่าตองมีมากมายหลายผลิตภัณฑ์ แต่ผลิตภัณฑ์ที่น่าศึกษามากที่สุด คือ แหนมซี่โครง เพราะมีตลาดที่กว้างไกลมากที่สุดเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ดังรายละเอียดดังนี้

1. แหนม

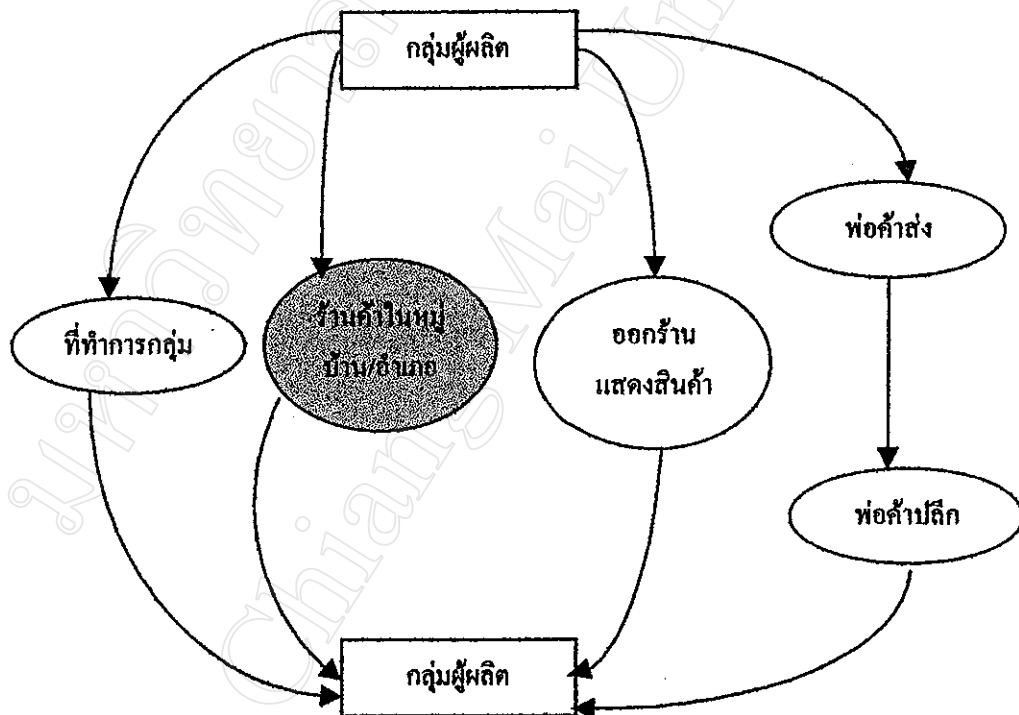
แหนมมีช่องทางการตลาดดังนี้

ช่องทางที่ 1 วางจำหน่ายภายในร้านค้าของกลุ่ม

ช่องทางที่ 2 ฝากขายตามร้านภายในหมู่บ้านและอำเภอ

ช่องทางที่ 3 นำไปจำหน่ายตามงานออกร้านแสดงสินค้าต่าง ๆ

ช่องทางที่ 4 จำหน่ายให้แก่พ่อค้าส่งที่มารับซื้อ ณ. ที่ทำการกลุ่ม

ภาพที่ 32 แสดง วิธีการตลาดของแหนม

หมายเหตุ: ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

- ระดับสินค้าคงคลัง

การผลิตของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มนี้นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตตลอดทั้งปี ประกอบกับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนั้นมียู้อยู่แล้วในท้องถิ่น ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องมีการเก็บวัตถุดิบ

- การขนส่งสินค้า

ส่วนใหญ่สินค้าจะเป็นการขายขาด ดังนั้นผู้ซื้อจึงทำการขนย้ายเอง จะยกเว้นแต่เพียงกรณีที่น่าไปฝากขายเท่านั้นจึงจะขนส่งให้

4. การส่งเสริมการจำหน่าย

ตารางที่ 21 แสดงลักษณะการส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอหางดง

การส่งเสริมการจำหน่าย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	—	✓
2. การขายส่วนตัว	—	✓
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

ในการส่งเสริมการจำหน่ายนั้น จะไม่เน้นการโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าเป็นการสิ้นเปลืองและจะทำให้เพิ่มภาระรายจ่ายของกลุ่มด้วย ดังนั้นจึงใช้วิธีจำหน่ายในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด ตลอดจนให้ส่วนลดจึงทำให้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นที่ต้องการของตลาดมาก ประกอบกับการออกร้านจำหน่ายสินค้าทุกครั้งที่มีการจัดงานแสดงสินค้า ตามสถานที่ต่างๆ ในจังหวัด ทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้นด้วย

ส่วนในด้านความช่วยเหลือจากทางราชการนั้น ทางกลุ่ม ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอสันป่าดอง สหกรณ์อำเภอสันป่าดอง เป็นต้น จากความช่วยเหลือหลากหลายหน่วยงาน ทำให้การพัฒนาของกลุ่มเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ความช่วยเหลือและสนับสนุนที่ได้รับ ได้แก่ การสนับสนุนในเรื่องโรงเรือนในการผลิต เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนส่งเจ้าหน้าที่มาอบรมในด้านการแปรรูป-ถนอมอาหารด้วย ความช่วยเหลือต่าง ๆ เหล่านี้ ยังมีอีกมากมายหลายด้าน

1.8 อำเภอสะเมิง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิง มีข้อมูลโดยรวมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านสินค้า/ผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิง มีการจัดการผลิตเชิงธุรกิจมากมาย เช่น กกล้วยอบ กกล้วยฉาบ ถั่วเน่า มะແคว່ນ แยมพุดและครีมนวดผสมสมุนไพร กระเทียมคอง เก๊กฮวยอบ แยมสตรอเบอรี่ ไวน์สตรอเบอรี่ เป็นต้น

สินค้าดังกล่าวมีลักษณะข้อมูลทางด้านตัวสินค้าและการผลิตดังนี้

ตารางที่ 22 แสดงข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิงผลิตได้

ชื่อผลิตภัณฑ์	การมี ฉลาก (ตราสีห่อ)	การได้รับ ตราอย.	การคิดวัน เดือนปีที่ ผลิต	การคิดวัน เดือนปีที่ หมดอายุ	การรับ ประกัน สินค้า	การได้รับตรา เกษตรทวิคูณ - ชวนใช้
1.กล้วยอบ	มี	ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
2.กล้วยฉาบ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
3.ถั่วเน่า	ไม่มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
4.มะແคว່ນ	ไม่มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
5.แยมพุด	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
6.ครีมนวด	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
7.กระเทียมคอง	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
8.เก๊กฮวยอบ	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
9.แยมสตรอเบอรี่	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ
10.ไวน์สตรอเบอรี่	มี	ไม่ได้รับ	ไม่คิด	ไม่คิด	ไม่มี	ไม่ได้รับ

จากตาราง สรุปได้ว่า

- การติดฉลาก

ในการติดฉลากหรือตราสีห่อ จะคิดเมื่อนำไปวางจำหน่ายตามงานออกร้านต่าง ๆ เท่านั้น และฉลากของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิงนั้น จะมีลักษณะเป็นฉลากหรือตราของอำเภอ โดยจะเขียนคิดว่า ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิง ซึ่งฉลากดังกล่าวทางสำนักงานเกษตรอำเภอสะเมิงจะเป็นผู้จัดทำให้ เมื่อกลุ่มแม่บ้านฯ ต้องการก็สามารถมาซื้อได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอสะเมิงในราคา แผ่นละ 1 บาท

- การได้รับตรา อย.

จากตาราง จะเห็นได้ว่า กล้วยอบ เป็นผลิตภัณฑ์เพียงชนิดเดียวของกลุ่มแม่บ้านอำเภอสะเมิง ที่ได้รับตราอย.

- วันเดือนปีที่ผลิต/วันเดือนปีที่หมดอายุ

ในการติดฉลากหรือตราชี้ข้อ และการ ติดวันเดือนปีที่ผลิตหรือวันหมดอายุนั้นจะ ติดเมื่อนำไปวางจำหน่ายตามงานออกร้านต่าง ๆ เท่านั้น หากเป็นการผลิตเพื่อวางจำหน่ายภายใน หมู่บ้านจะไม่ติดฉลากและวันเดือนปีที่ผลิต-วันหมดอายุ

- การรับประกัน

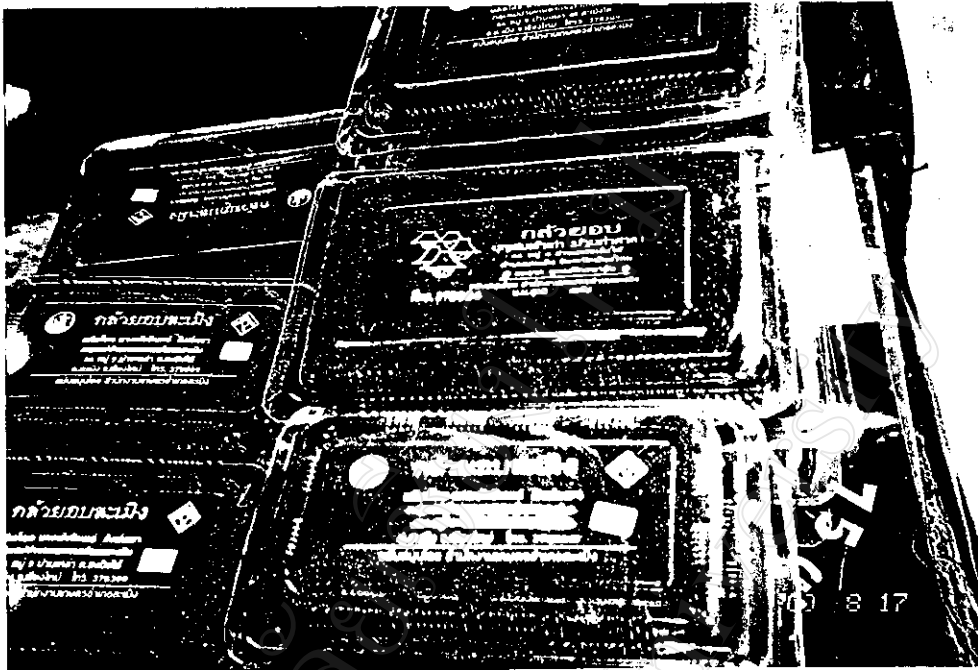
ส่วนในด้านการรับประกันสินค้านั้น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิงจะไม่รับ คืนสินค้าในกรณีที่หมดอายุ หรือไม่ได้คุณภาพเพราะในการจำหน่ายจะเป็นการจำหน่ายในลักษณะ ขยายขาดเท่านั้น

- การหีบห่อ

การหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 33 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสะเมิง

ภาพที่ 34 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสะเมิง

ภาพที่ 35 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสะเมิง

ภาพที่ 36 แสดงลักษณะหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสะเมิง

2. ข้อมูลด้านราคา

ตารางที่ 23 แสดงข้อมูลด้านราคาขายส่ง-ขายปลีกของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อผลิตภัณฑ์	ลักษณะการผลิต	ลักษณะบรรจุภัณฑ์ / น้ำหนัก		ราคาขาย/หน่วย (บาท)		% ส่วนลด
		ถุง/กล่อง/ขวด	กก./กรัม/ซีซี	ปลีก	ส่ง	
1.กล้วยอบ	ตลอดทั้งปี	กล่อง	250 กรัม	12	10	17
		กล่อง	500 กรัม	25	20	20
		กล่อง	1,000 กรัม	50	40	20
2.กล้วยฉาบ	ตลอดทั้งปี	ถุง	100 กรัม	10	8	20
		ถุง	200 กรัม	15	12	20
		ถุง	300 กรัม	20	15	25
5.แฮมพู	ตลอดทั้งปี	ขวด	120 ซีซี.	20	-	-
			250 ซีซี.	30	-	-
6.ครีมเนย	ตลอดทั้งปี	ขวด	120 ซีซี.	20	-	-
			250 ซีซี.	30	-	-
7.กระเทียมคอง	ตามฤดูกาล	ขวด	500 กรัม	30	28	7
			1,000 กรัม	45	40	12
8.แก๊กขวยอบ	ตามฤดูกาล	-	กิโลกรัม	600	500	17
			แผ่น	60	50	17
9.แฮมสตรอบเบอร์รี่	ตามฤดูกาล	ขวด	300 กรัม	45	-	-

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

จากตาราง สรุปได้ว่า

- ระดับราคาสินค้า/ส่วนลด

ในด้านราคาสินค้าของผลิตภัณฑ์จะเป็นระดับราคาสินค้าที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับสินค้าประเภทเดียวกันในท้องตลาด และส่วนลดของสินค้าเมื่อมีการสั่งซื้อจำนวนมากจะอยู่ในช่วงร้อยละ 12 - 25

- ข้อตกลงการจ่ายเงิน

ในการชำระเงินค่าสินค้านั้น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะใช้วิธีการในการชำระเงิน
ดังนี้

1. กรณีขายส่ง พ่อค้าขายส่งที่มารับซื้อจะต้องชำระเงินเป็นเงินสดเท่านั้น และ
เป็นการขายสินค้าในลักษณะขายขาดคือไม่รับคืนสินค้า
2. กรณีขายฝากตามร้านค้าภายในหมู่บ้าน จะนำสินค้าไปฝากขายก่อนแล้วจึงไป
รับเงินตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันได้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

3. ข้อมูลด้านการจำหน่าย

- วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์

แม้ว่าเส้นทางของสินค้าโดยรวมจะคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่ชนิดหรือประเภทของผลิตภัณฑ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. กล้วยยอบ

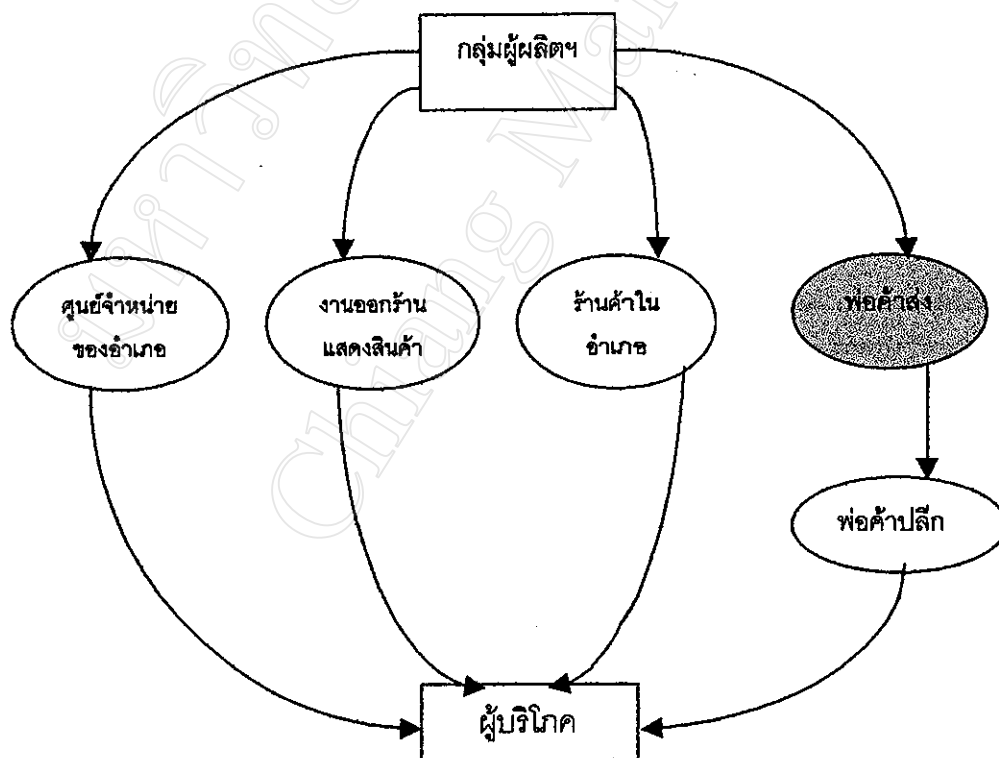
กล้วยยอบที่ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ได้รับ อย. นั้นจะมีช่องทางการจัดจำหน่ายได้มากกว่ากลุ่มผู้ผลิตอื่นที่ไม่ได้รับเครื่องหมาย อย. ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มคือ

ช่องทางที่ 1 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปฝากจำหน่าย ที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของอำเภอสะเมิง เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคต่อไป

ช่องทางที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปฝากจำหน่ายตามร้านค้าในอำเภอ เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคต่อไป

ช่องทางที่ 3 กลุ่มผู้ผลิตฯ จำหน่ายให้พ่อค้าส่งที่มารับซื้อเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป

ช่องทางที่ 4 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปจำหน่ายตามตลาดนัดที่มีการจัดงานโดยตรง

ภาพที่ 37 แสดงวิธีการตลาดของกล้วยยอบ

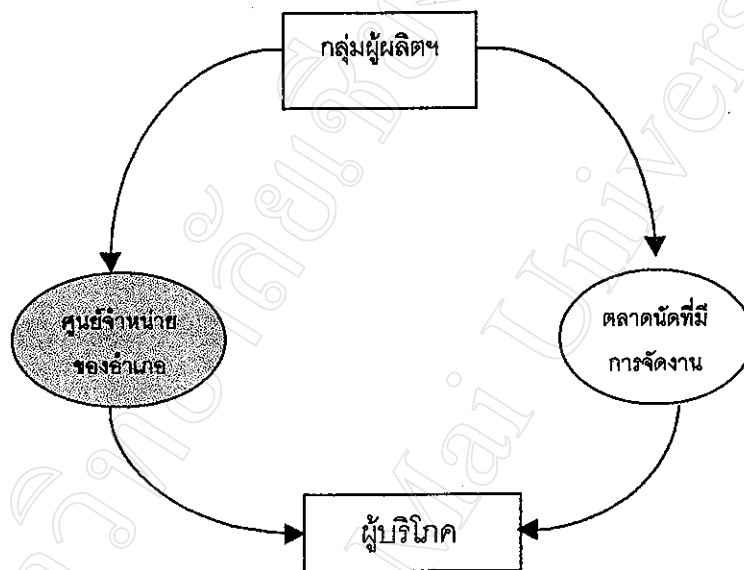
หมายเหตุ: ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

2. แคมเปญและครีมนวดผมสมุนไพร

แคมเปญและครีมนวดผมสมุนไพร จะมีช่องทางการจัดจำหน่ายเพียง 2 เส้นทางเท่านั้น คือ

ช่องทางที่ 1 กลุ่มผู้ผลิตนำไปฝากจำหน่าย ที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของอำเภอสะเมิง เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภครต่อไป

ช่องทางที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตนำไปจำหน่ายตามตลาดนัดที่มีการจัดงานโดยตรง

ภาพที่ 38 แสดงวิธีการตลาดแคมเปญและครีมนวดผมสมุนไพร

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

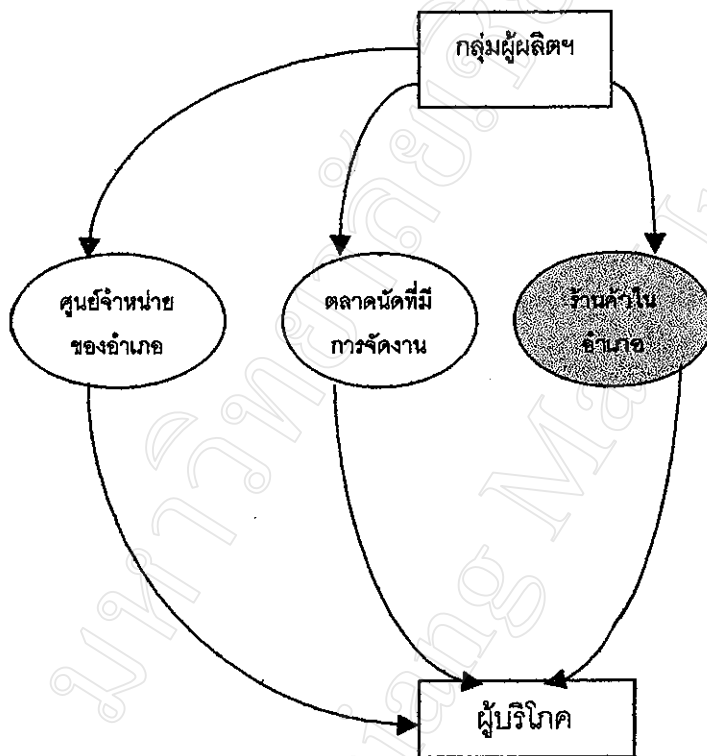
3. ก๊วยฉาบ

ก๊วยฉาบมีช่องทางการตลาดดังนี้

ช่องทางที่ 1 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปฝากจำหน่าย ที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของอำเภอสะเมิง เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภครต่อไป

ช่องทางที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปฝากจำหน่ายตามร้านค้าในอำเภอ เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภครต่อไป

ช่องทางที่ 3 กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปจำหน่ายตามตลาดนัดที่มีการจัดงานโดยตรง

ภาพที่ 39 แสดงวิธีการตลาดก๊วยฉาบ

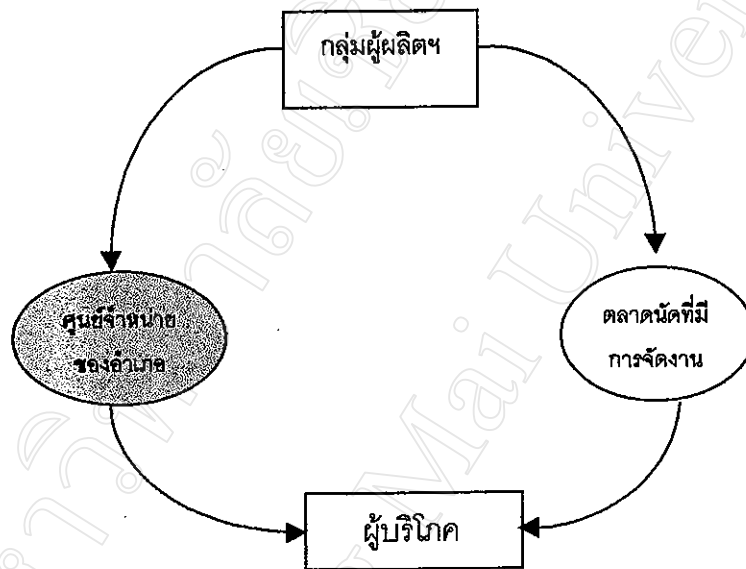
หมายเหตุ: ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

4. กระเทียมดอง

กระเทียมดองมีช่องทางการตลาดเช่นเดียวกับแฮมพูและครีมνωคหมคือ

ช่องทางที่ 1 กลุ่มผู้ผลิตนำไปฝากจำหน่าย ที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของอำเภอสะเมิง เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคต่อไป

ช่องทางที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตนำไปจำหน่ายตามตลาดนัดที่มีการจัดงานโดยตรง

ภาพที่ 40 แสดงวิธีการตลาดกระเทียมดอง

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

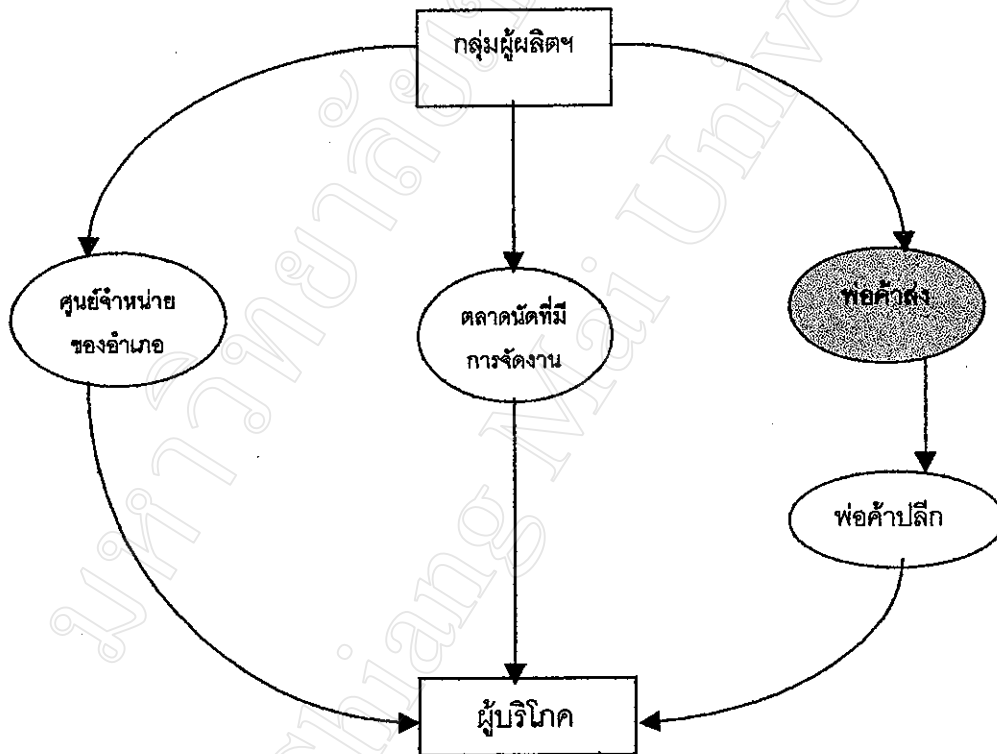
5. เก๊กฮวยอบ

เก๊กฮวยอบจะมีช่องทางการตลาดดังนี้

ช่องทางที่ 1 กลุ่มผู้ผลิตนำไปฝากจำหน่าย ที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของอำเภอสะเมิง เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคต่อไป

ช่องทางที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตจำหน่ายให้พ่อค้าส่งที่มารับซื้อเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป

ช่องทางที่ 3 กลุ่มผู้ผลิตนำไปจำหน่ายตามตลาดนัดที่มีการจัดงานโดยตรง

ภาพที่ 41 แสดงวิธีการตลาดของเก๊กฮวยอบ

หมายเหตุ: ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

- อาณาเขตขาย

อาณาเขตขายของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้าน จะมีอาณาเขตขายในอำเภอ ร้อยละ 90 ของผลิตภัณฑ์ แต่จะมีผลิตภัณฑ์บางประเภท คือ กกล้วยอบ เท่านั้นที่จะวางขายภายใน จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์

- ระดับสินค้าคงคลัง

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะเป็นการผลิตใน 2 ลักษณะคือ

ลักษณะที่ 1 ผลิตและวางจำหน่ายตลอดทั้งปี เช่น กกล้วยอบ กกล้วยฉาบ

ลักษณะที่ 2 ผลิตและวางจำหน่ายตามฤดูกาล เช่น กระทียมคอง เก๊กอวยอบ

เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์เหล่านี้จะไม่มีเก็บไว้เพื่อการผลิต เพราะวัตถุดิบที่นำมาแปร รูปส่วนใหญ่ จะเป็นวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นอยู่แล้ว จึงไม่มีการสั่งซื้อวัตถุดิบจากภายนอก

- การขนส่งสินค้า

เมื่อมีการซื้อสินค้า ผู้ซื้อหรือพ่อค้าคนกลางจะเป็นผู้ทำการขนส่งเอง ทางกลุ่มฯ ไม่มี บริการส่งสินค้า นอกจากทางกลุ่มฯจะนำสินค้านั้นไปฝากขายตามร้าน จึงจะมีการบริการขนส่งให้

4. การส่งเสริมการจำหน่าย

ตารางที่ 24 แสดงลักษณะการส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิง

การส่งเสริมการจำหน่าย	มี	ไม่มี
1. การโฆษณา	—	✓
2. การขายส่วนตัว	✓	—
3. การส่งเสริมการขาย	✓	—
4. ความช่วยเหลือจากทางราชการ	✓	—

จากตารางสรุปได้ว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไม่มีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สินค้าของตนไม่ว่าด้วยวิธีการใดก็ตาม ในขณะที่เดียวกันกลุ่มแม่บ้านฯก็มีการผลิตสินค้าจำหน่ายแบบส่วนตัวบ้าง โดยในการจำหน่ายดังกล่าวจะไม่คิดผลากของกลุ่ม นอกจากนั้น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยังมีการส่งเสริมการขายโดยจะลดราคาในกรณีที่ซื้อมากกว่า 10 ชิ้น คือ จะมีส่วนลดร้อยละ 10 แต่ถ้าเป็นกรณีพ่อค้าขายส่งจะมีส่วนลดร้อยละ 20

ส่วนในด้านความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการนั้น ทางกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรอำเภอสะเมิง ได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากสำนักงานเกษตรอำเภอสะเมิง ดังนี้

1. จัดตั้งร้านค้าเพื่อวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสะเมิง ซึ่งตั้ง
อยู่ที่บริเวณ สามแยกตำบลสะเมิงใต้ หน้าสำนักงานเกษตรอำเภอสะเมิง
2. จัดส่งเจ้าหน้าที่เทคนิคไปฝึกอบรมและให้ความรู้ในด้านการแปรรูป-การถนอมอาหาร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับชนิดของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ผลิตได้ โดยจำแนกตามประเภท

จากการศึกษาการทำธุรกิจการผลิตของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรใน 8 อำเภอ ของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการทำธุรกิจการผลิตประเภทต่าง ๆ มากมาย สามารถจำแนกโดยยึดหลักตามการจัดประเภทของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตามหลักเกษตรชนวิม-ชวนใช้ ของสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ ซึ่งจำแนกเป็น 8 ประเภท รวม 135 กิจกรรม ดังนี้คือ

2.1 ประเภทหมักดอง มีจำนวน 13 กิจกรรม ได้แก่

- 2.1.1 กระเทียมดองสามรส
- 2.1.2 กระเทียมโทนดองสามรส
- 2.1.3 กระเทียมโทนดองน้ำผึ้ง
- 2.1.4 ขิงดอง
- 2.1.5 ท้อดอง
- 2.1.6 แหนมเห็ด
- 2.1.7 แหนมซี่โครง
- 2.1.8 แหนมเอ็นไก่
- 2.1.9 ไช้เค็ม
- 2.1.10 ไช้เชื่อมม้า
- 2.1.11 เต้าเจี้ยว
- 2.1.12 หมูยอ
- 2.1.13 ผลไม้ดองตามฤดูกาล

2.2 ประเภทเชื่อม/แช่อิ่ม/กวน มีจำนวน 21 กิจกรรม ได้แก่

- 2.2.1 มะม่วงแช่อิ่ม
- 2.2.2 มะเขือเทศแช่อิ่ม
- 2.2.3 เซอร์รี่แช่อิ่ม
- 2.2.4 ท้อแช่อิ่ม
- 2.2.5 บัวแช่อิ่ม
- 2.2.6 บัวหวาน
- 2.2.7 ลูกลิแช่อิ่ม
- 2.2.8 ลูกไหนดแช่อิ่ม

- 2.2.9 กาละแมโบราณ
- 2.2.10 มะขามแก้ว
- 2.2.11 ผลไม้แช่อิ่มตามฤดูกาล
- 2.2.12 มะขามแก้วสามรส
- 2.2.13 ไข่เมี่ยง
- 2.2.14 ถั่วเคลือบโอวัลติน
- 2.2.15 กถั่วยกวน
- 2.2.16 ฟักทองกวน
- 2.2.17 ฝรั่งสี่รส
- 2.2.18 มะขมหยี
- 2.2.19 มะขมเชื่อม
- 2.2.20 มะเฟืองหยี
- 2.2.21 มะม่วงหยี

2.3 ประเภททอด มีจำนวน 16 กิจกรรม ได้แก่

- 2.3.1 ข้าวเกรียบฟักทอง
- 2.3.2 ข้าวเกรียบผลไม้
- 2.3.3 ข้าวเกรียบแครอท
- 2.3.4 ข้าวเกรียบเห็ดหอม
- 2.3.5 ข้าวเกรียบลำไยอบ
- 2.3.6 ข้าวเกรียบหอมหัวใหญ่
- 2.3.7 ข้าวเกรียบถั่วเหลืองงา
- 2.3.8 ข้าวเกรียบถั่วแดง
- 2.3.9 ข้าวเกรียบตะไคร้
- 2.3.10 ข้าวเกรียบตะเพา
- 2.3.11 ข้าวเกรียบมะเขือเทศ
- 2.3.12 ข้าวแต่น้ำต่าง ๆ
- 2.3.13 หมูสวรรค์
- 2.3.14 ขนมคอกจอก
- 2.3.15 กถั่วยจาย
- 2.3.16 ถั่วเขียวทอด

2.4 ประเภทอบ/ตากแห้ง มีจำนวน 48 กิจกรรม ได้แก่

- 2.4.1 ท้ออบ
- 2.4.2 บัวยเค็ม
- 2.4.3 มะม่วงเส้น
- 2.4.4 ลำไยอบแห้ง
- 2.4.5 ลูกช็อคอบ
- 2.4.6 ขนมน้ำแข็ง (เค็ม)
- 2.4.7 ขนมน้ำแข็งกระเทียม
- 2.4.8 ขนมน้ำแข็งน้ำพริกเผา
- 2.4.9 ขนมน้ำแข็งเนยสด
- 2.4.10 ขนมน้ำแข็งน้ำกุ้ง
- 2.4.11 ขนมน้ำแข็งใบเตย
- 2.4.12 ขนมน้ำแข็งมะพร้าว
- 2.4.13 ขนมน้ำแข็งไส้ถั่วแดง
- 2.4.14 ขนมน้ำแข็งไส้เผือก
- 2.4.15 ขนมน้ำแข็งไส้สังขยา
- 2.4.16 ขนมน้ำแข็งไส้ปลีประรด
- 2.4.17 ขนมน้ำแข็งไส้หมูหยอง
- 2.4.18 ขนมน้ำแข็งหวาน
- 2.4.19 ขนมน้ำแข็งแคก
- 2.4.20 ครอบแครง
- 2.4.21 คุกกี้เนยสด
- 2.4.22 คุกกี้สังคโปร์
- 2.4.23 คุกกี้ช็อคโกแลต
- 2.4.24 คุกกี้เม็คมะม่วงหิมพานต์
- 2.4.25 คุกกี้ลำไย
- 2.4.26 คุกกี้ถั่ว
- 2.4.27 เค้กกล้วยหอม
- 2.4.28 เค้กช็อคโกแลต
- 2.4.29 เค้กเนย
- 2.4.30 เค้กใบเตย
- 2.4.31 เค้กผลไม้

- 2.4.32 เค้กวนิลลา
- 2.4.33 แยมโรล
- 2.4.34 บราวนี่
- 2.4.35 พายมะพร้าว
- 2.4.36 พายลูกตาล
- 2.4.37 พายสับปะรด
- 2.4.38 พายเหี่ยว
- 2.4.39 พายลำไย
- 2.4.40 พายกรอบ
- 2.4.41 กระทู้ป๊อป
- 2.4.42 โดนัทเค้ก
- 2.4.43 ขนมหัวเราะ
- 2.4.44 ขนมเปี๊ยะ
- 2.4.45 ทองม้วน
- 2.4.46 ทองพับ
- 2.4.47 ผลไม้อบแห้งตามฤดูกาล
- 2.4.48 กลิ้วชอบ

2.5 ประเภทเครื่องดื่มสมุนไพรและน้ำผลไม้ มีจำนวน 12 กิจกรรม ได้แก่

- 2.5.1 ชาใบหม่อนรสมะนาว
- 2.5.2 เครื่องดื่มจากใบหม่อน
- 2.5.3 น้ำมะขามป้อมพร้อมดื่ม
- 2.5.4 กาแฟลำไย
- 2.5.5 สมุนไพรจึงผงสำเร็จรูป
- 2.5.6 ใบเสลดพังพอนผง
- 2.5.7 ว่านหางจระเข้ผง
- 2.5.8 ใบรางจืดผง
- 2.5.9 ชาดอกคำฝอยผง
- 2.5.10 ใบเตยผง
- 2.5.11 ลำไยผง
- 2.5.12 มะตูมผง

2.6 ประเภทน้ำพริก มีจำนวน 9 กิจกรรม ได้แก่

- 2.6.1 น้ำพริกตาแดง
- 2.6.2 น้ำพริกเผาถั่วเหลือง
- 2.6.3 น้ำพริกกุ้งแห้ง
- 2.6.4 น้ำพริกปลากรอบ
- 2.6.5 น้ำพริกสมุนไพรหอม
- 2.6.6 น้ำพริกเผากุ้ง
- 2.6.7 น้ำพริกนรกถั่วเหลือง
- 2.6.8 น้ำพริกนรก
- 2.6.9 น้ำพริกถา

2.7 ประเภทอุปโลก มีจำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

- 2.7.1 ยาสีฟันสมุนไพร
- 2.7.2 แชมพู-ครีมนวดสมุนไพร
- 2.7.3 น้ำยาดังจานสมุนไพร

2.8 ประเภทหัตถกรรมและสิ่งทอ มีจำนวน 13 กิจกรรม ได้แก่

- 2.8.1 ผ้าฝ้ายทอมือสำเร็จรูป
- 2.8.2 ผ้าฝ้ายทอมือปักลาย
- 2.8.3 ผ้าฝ้ายทอมือสิริธรรมชาติ
- 2.8.4 ผ้าตีนจก
- 2.8.5 ผ้าบาติก
- 2.8.6 หัตถกรรมกระดาษสา
- 2.8.7 หัตถกรรมการทอและจักสานไม้ไผ่
- 2.8.8 ของที่ระลึกจากไม้พ่าชา
- 2.8.9 งานปักหัตถกรรม(กระเป๋าถักเชือกนิ่ม)
- 2.8.10 พวงมาลัยดินหอม
- 2.8.11 เข็มผ้า
- 2.8.12 ตุ๊กตาผ้า
- 2.8.13 ดอกไม้จัน

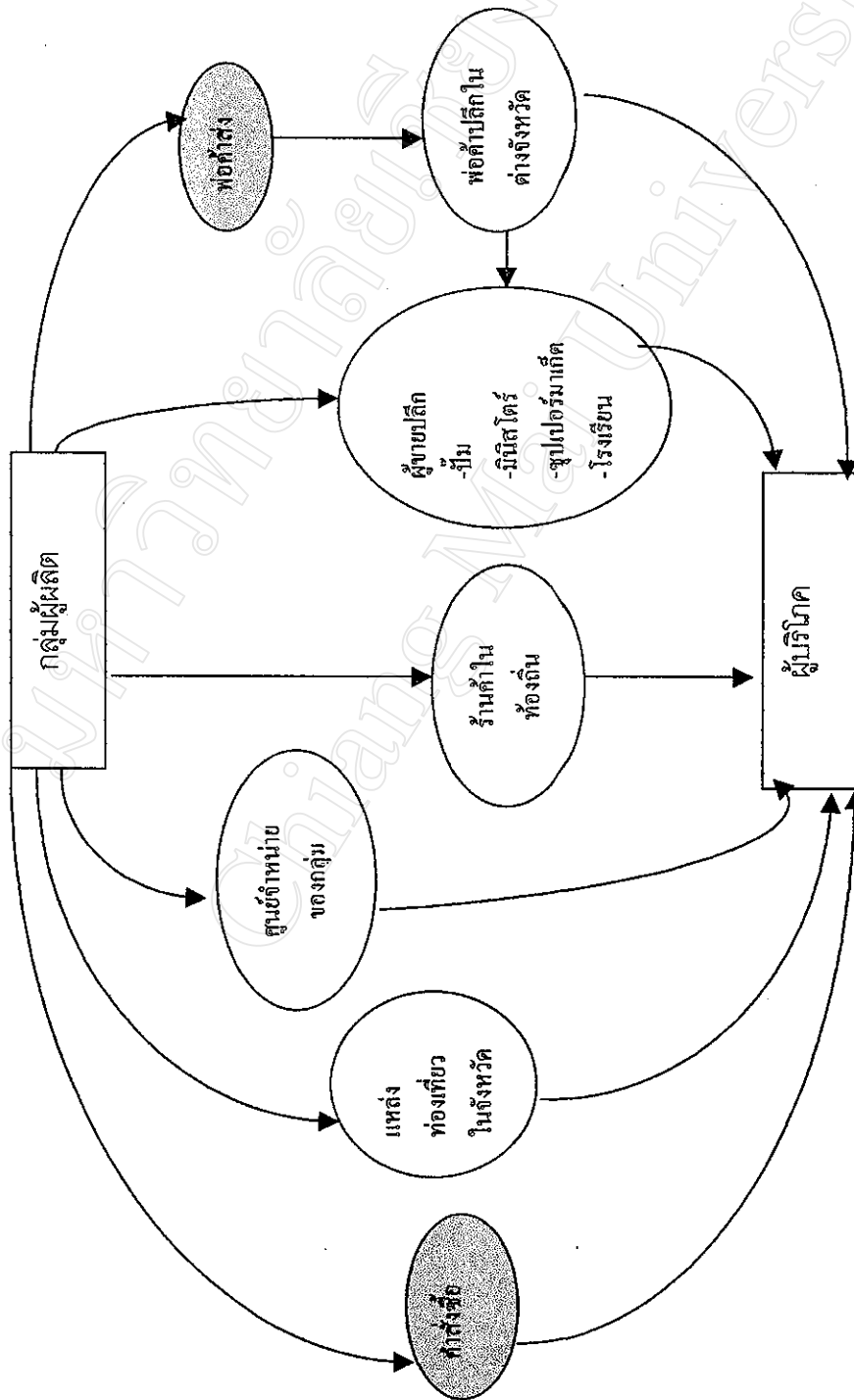
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตลาดโดยรวมของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจังหวัด เชียงใหม่

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงช่องทางการไหลหรือวิธีการตลาดของสินค้าซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเส้นทางการเดินทางของสินค้าจากผู้ผลิตหรือกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ไปยังผู้บริโภคได้อย่างคร่าว ๆ และจากการศึกษาพบว่า วิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ค่อนข้างสั้น และผ่านมือคนกลางไม่กี่ชั้นตอน เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการผลิตขนาดเล็ก ปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้จึงมีไม่มาก มักจะผลิตและขายในท้องถิ่นหรือบริเวณใกล้เคียงบริเวณผลิตภัณฑ์ประเทศที่ดกกรรม จะมีวิธีการตลาดที่ค่อนข้างยาวและกว้างกว่าสินค้าประเภทอุปโภค-บริโภค และวิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์โดยรวมจะคล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ และวิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่น่าสนใจ ซึ่งรวบรวมได้จากการวิจัยมีดังนี้ คือ

1. ขนมอบ-ขนมอบเคี้ยว

ผลิตภัณฑ์ขนมอบ-ขนมอบเคี้ยว ประกอบไปด้วย คูกี้ก๊วยต่าง ๆ เค้กรสต่าง ๆ กะหรี่ปั๊ป ข้าวแตน ข้าวเกรียบ ก๋วยเตี๋ยว ฯลฯ ช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีหลายช่องทาง ได้แก่ การจำหน่ายตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัด การขายปลีกที่ศูนย์จำหน่ายของกลุ่ม นอกจากศูนย์ดังกล่าวแล้ว กลุ่มฯมีการส่งสินค้าไปขายยังปั๊มน้ำมัน มินิสโตร์ ซูเปอร์มาร์เก็ตในเมือง โรงเรียนและร้านค้าปลีกต่าง ๆ ด้วย และยังมีมารับสั่งทำจากพ่อค้าขายส่งทั่วไป นอกจากนี้ยังมีการจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงโดยการออกร้าน

ช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญที่สุด คือ การขายส่งให้แก่พ่อค้าขายส่งและการรับสั่งทำตามคำสั่งซื้อ ทั้งนี้เพราะไม่ต้องผลิตไว้ล่วงหน้า ซึ่งถ้าทำล่วงหน้าเมื่อขายไม่ได้จะทำให้ขาดทุน แต่ถ้าผลิตตามคำสั่งซื้อจะสามารถกำหนดปริมาณการผลิตได้พอดี

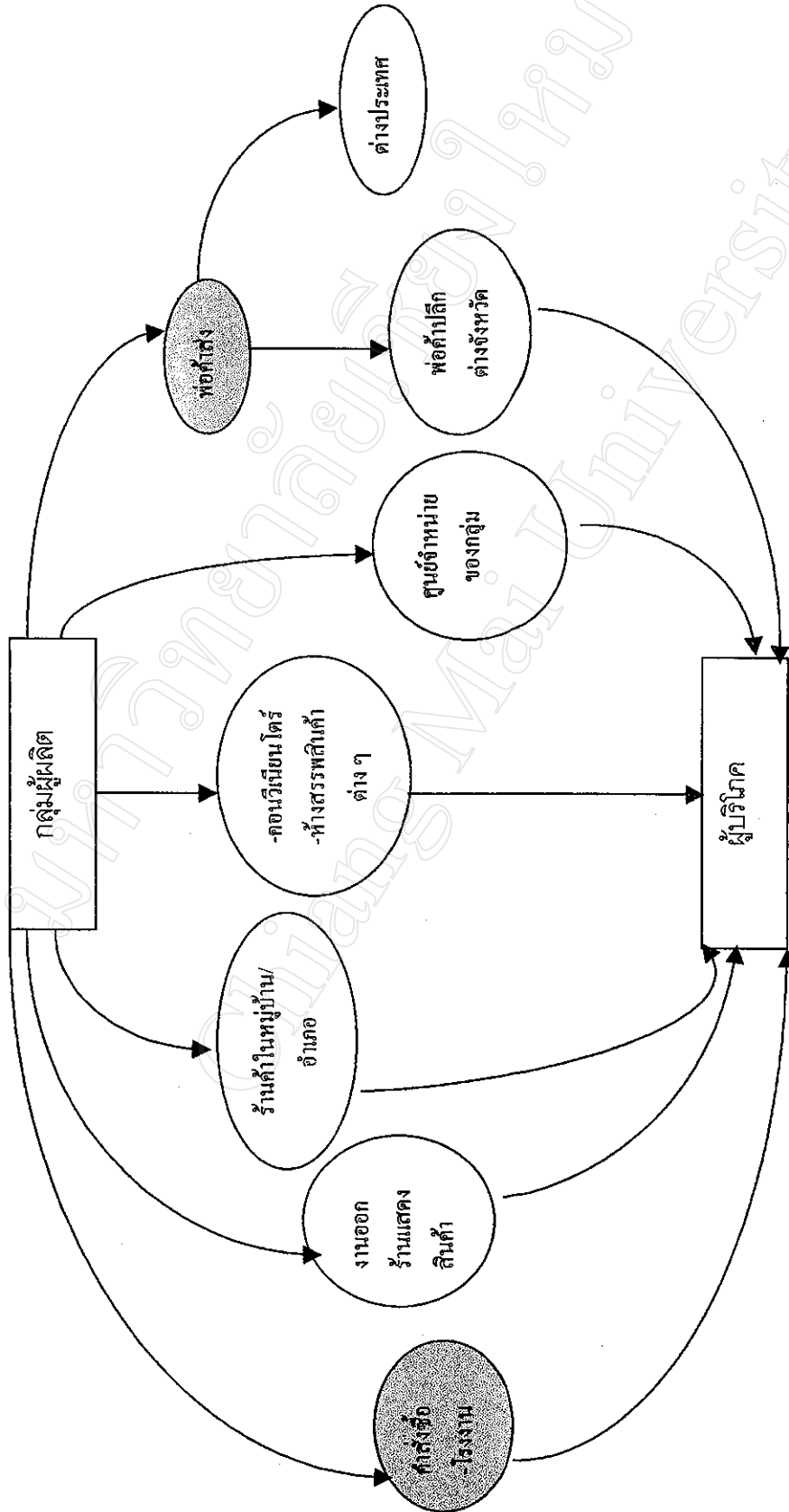
ภาพที่ 42 แสดงวิถีการตลาดของอบ-ขนมขบเคี้ยว

หมายเหตุ: หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

2. ผักและผลไม้ดอง/แช่อิ่ม/อบ

วิธีการตลาดหรือช่องทางการตลาดของผักและผลไม้ดอง/แช่อิ่ม/อบ ซึ่งประกอบไปด้วย มะม่วงแช่อิ่ม กระเทียมดอง มะเขือเทศแช่อิ่ม ถั่วโยบแห้ง ฯลฯ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนั้น สามารถทำได้หลายทาง ได้แก่ การขายฝากผ่านห้างสรรพสินค้า หรือซูเปอร์มาเก็ต รวมไปถึงร้านค้าทั้งในหมู่บ้านและต่างหมู่บ้าน การขายปลีกให้แก่ผู้บริโภค ณ. ที่ทำการหรือศูนย์จำหน่ายของกลุ่ม การขายปลีกตามงานออกร้านและแสดงสินค้าต่าง ๆ ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด การขายส่งให้แก่โรงงาน และการขายส่งให้แก่พ่อค้าส่ง

ช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญที่สุด คือ การขายส่งให้แก่พ่อค้าส่งและให้แก่โรงงาน ทั้งนี้เพราะจะได้รายได้ที่แน่นอนและมีปริมาณการสั่งซื้อครั้งละเป็นจำนวนมาก ซึ่งช่วยสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้น

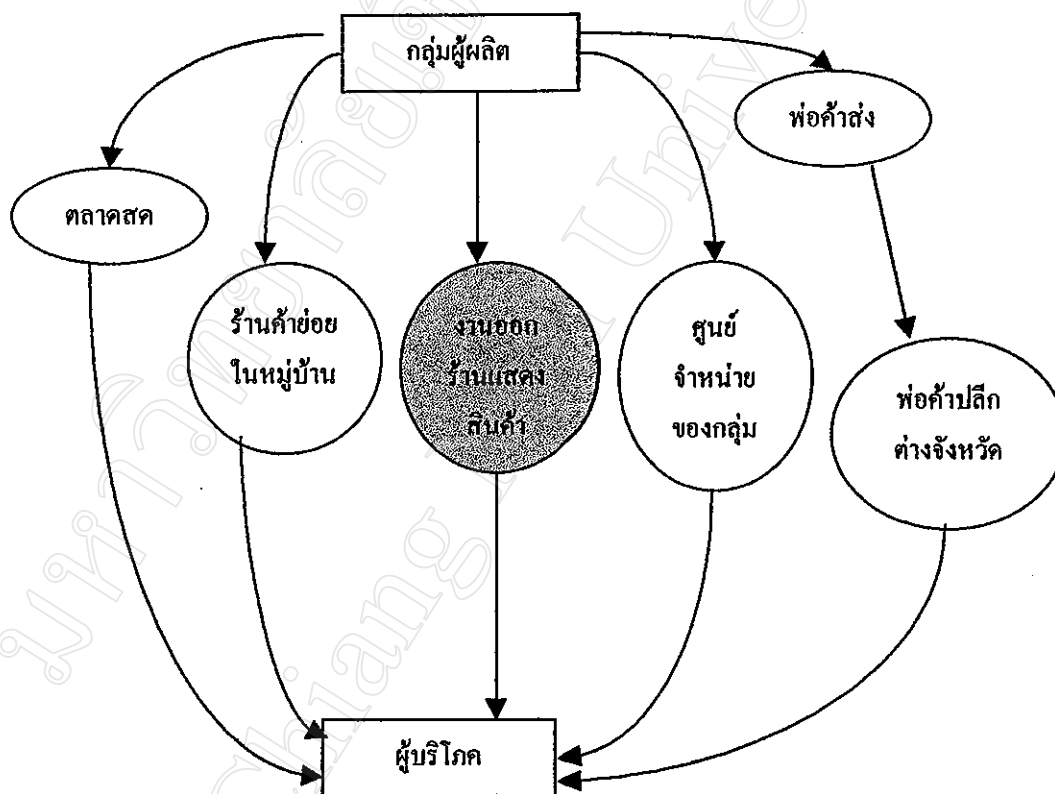
ภาพที่ 43 แสดงวิถีการตลาดของผักและผลไม้ต้องแช่แข็ง/กวน/อบแห้ง

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

3. ผลិតภัณฑ์อาหารแปรรูป

ช่องทางการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปมีขอบเขตของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อยู่ในหมู่บ้านเดียวกันหรือหมู่บ้านใกล้เคียง ซึ่งประกอบด้วย การฝากขายตามร้านค้าย่อยในหมู่บ้าน การนำไปฝากขายในตลาดสด การขายปลีก ณ งานออกร้านแสดงสินค้า นอกจากนี้ยังมีการขายส่งให้แก่พ่อค้าขายส่งอีกด้วย ในการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป จะผลิตแต่ในปริมาณน้อยทั้งนี้เพราะอาหารส่วนใหญ่มีอายุการเก็บรักษาไม่นาน

ช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารแปรรูป คือ การออกร้านแสดงสินค้า ทั้งนี้เพราะจะมีการกำหนดปริมาณผลิตที่แน่นอนและผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์มาก

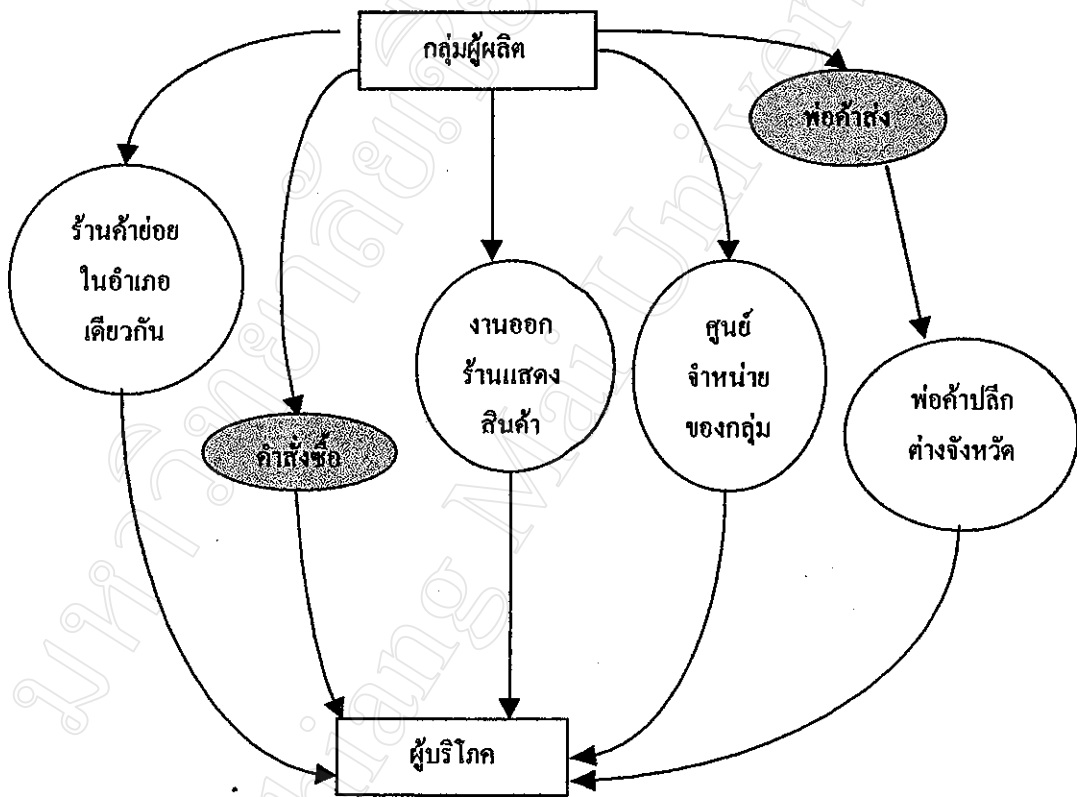
ภาพที่ 44 แสดงวิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

4. เครื่องดื่มสมุนไพรและน้ำผลไม้

วิธีการตลาดหรือช่องทางการตลาดของเครื่องดื่มสมุนไพรและน้ำผลไม้ ซึ่งประกอบไปด้วย น้ำมะขามป้อมพร้อมดื่ม จิงหง ใบเสลดพังพอน มะตูมผง ถั่วโขยง ฯลฯ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนั้น สามารถทำได้หลายทาง ได้แก่ การฝากขายตามร้านค้าในอำเภอเดียวกัน การขายปลีกให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงที่ศูนย์จำหน่ายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหรือขายตามงานออกร้านแสดงสินค้าต่าง ๆ การขายส่งให้แก่พ่อค้าส่งทั่วไป นอกจากนี้ยังผลิตตามคำสั่งซื้ออีกด้วย

ช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญ คือ การผลิตตามคำสั่งซื้อและขายส่งให้แก่พ่อค้าขายส่ง ทั้งนี้เพราะปริมาณการผลิตที่แน่นอน ตลอดจนได้รับเงินทันทีเมื่อขายสินค้าได้ด้วย

ภาพที่ 45 แสดงวิธีการตลาดของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสมุนไพรและน้ำผลไม้

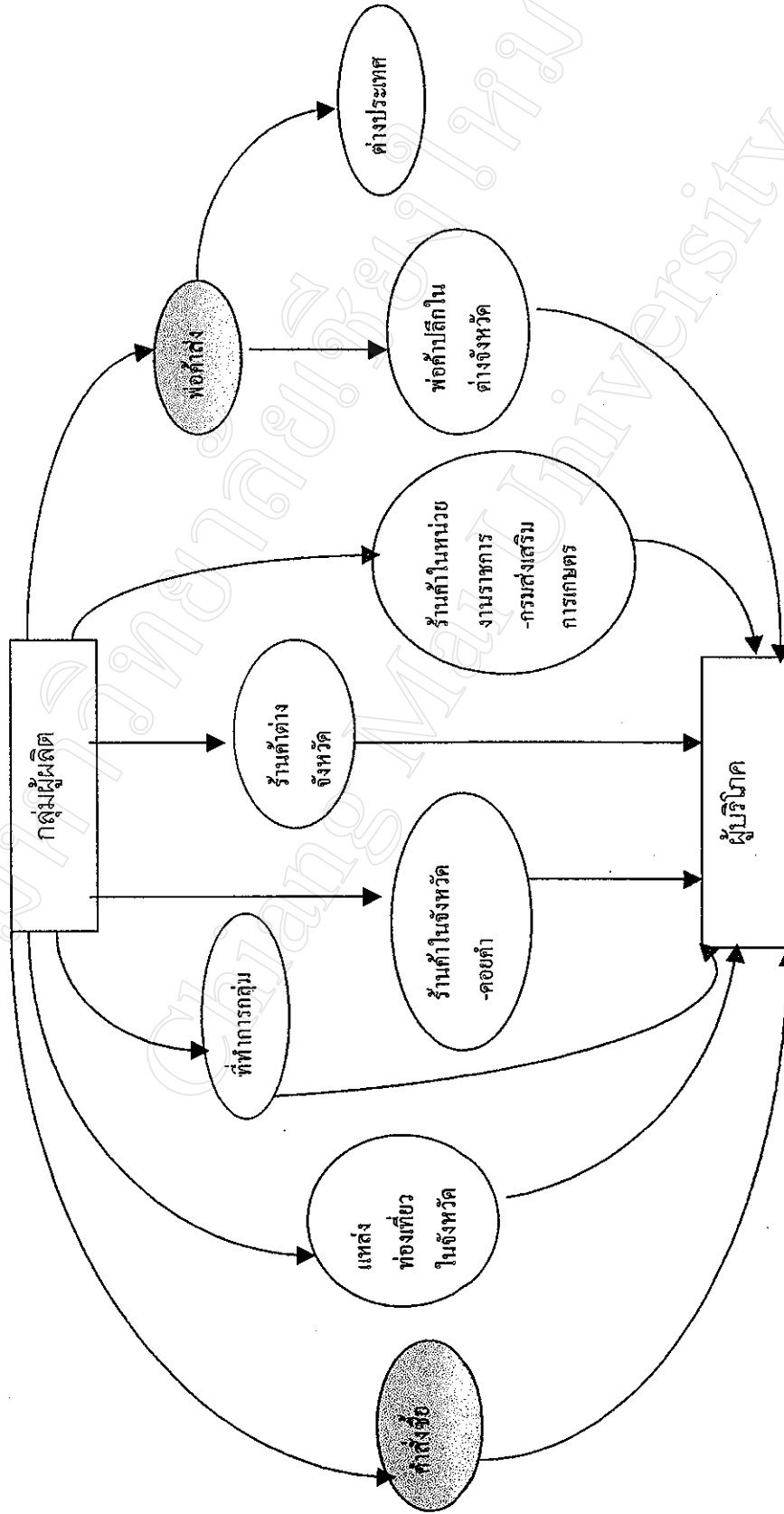
หมายเหตุ: ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

5. ผ้าทอและผลิตภัณฑ์จากผ้า

ผ้าทอของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นผ้าฝ้าย ช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญ คือ การขายส่งโดยขายให้แก่กลุ่มแปรรูปกลุ่มอื่น เพื่อที่จะนำผ้าทอดังกล่าวไปแปรรูปต่อไป หรือในบางกลุ่มจะขายผ้าทอให้แก่พ่อค้าขายส่งซึ่งจะเป็นคำสั่งซื้อโดยพ่อค้าส่งเพื่อจะนำไปแปรรูปหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นต่อไป

ส่วนผ้าบาติกนั้นจะมีวิธีการตลาดที่กว้างไกลกว่าเพราะสามารถจำหน่ายตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัด จำหน่าย ณ ที่ทำการกลุ่ม ร้านค้าในจังหวัด เช่น ร้านคอต้า หรือแม้กระทั่งร้านค้าในต่างจังหวัด รวมทั้งร้านค้าในหน่วยงานราชการ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนืออีกด้วย

ช่องทางการตลาดที่สำคัญของผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า คือ พ่อค้าส่งและคำสั่งซื้อจาก โรงงานหรือบริษัทต่าง ๆ เพื่อที่จะนำผ้าหรือผลิตภัณฑ์จากผ้าส่งจำหน่ายไปตลาดต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลในระยะยาวให้ตลาดผ้าทอและผลิตภัณฑ์จากผ้า มีช่องทางการตลาดที่กว้างไกลต่อไป

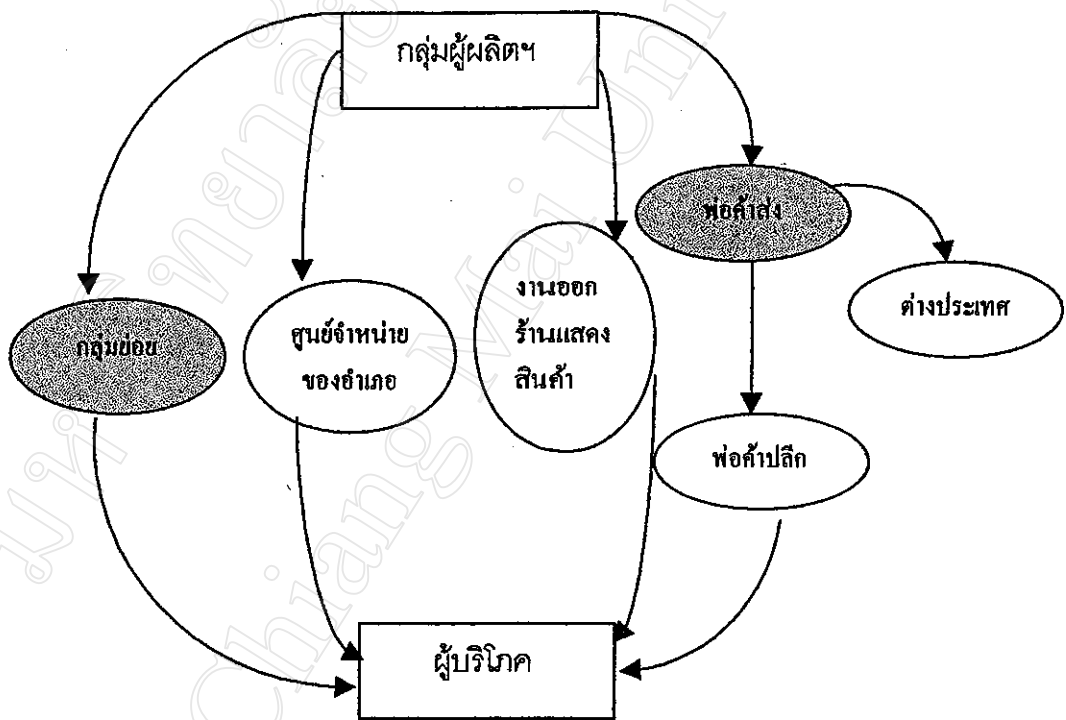
ภาพที่ 46 แสดงวิถีการตลาดของห้างสรรพสินค้า, พ่อค้า, พ่อค้าปลีก, พ่อค้าส่ง, พ่อค้า, พ่อค้าส่ง

หมายเหตุ : หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

6. กระดาษสาและผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา

กระดาษสาที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตได้ จะถูกส่งเข้าสู่ศูนย์จำหน่าย เพื่อนำไปส่งให้กลุ่มย่อยที่มีการแปรรูปจากกระดาษสา นอกจากนั้นแล้วยังมีช่องทางการตลาดต่าง ๆ อีกคือ กลุ่มจะส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ให้แก่กลุ่มย่อย หรือกลุ่มแม่บ้านที่ไม่ได้ผลิตกระดาษสาโดยตรง เพื่อนำไปแปรรูปเป็นสินค้าอื่น ๆ เช่น กรอบรูป กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปจำหน่าย ณ. ที่ทำการของกลุ่มหรือร้านค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยตรง หรือจำหน่ายให้พ่อค้าส่งที่มารับซื้อเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป หรือเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ กลุ่มผู้ผลิตฯ นำไปจำหน่ายตามงานออกร้านแสดงสินค้าที่มีการจัดงานโดยตรง โดยสินค้าที่นำไปส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทของที่ระลึกจากกระดาษสา เช่น กรอบรูป สมุดบันทึก เป็นต้น

ช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญ คือ การขายส่งให้แก่พ่อค้า หรือนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อย่างอื่น เพราะจะจำหน่ายได้ราคาดีและมีหลากหลายผลิตภัณฑ์ให้เลือกมากกว่า

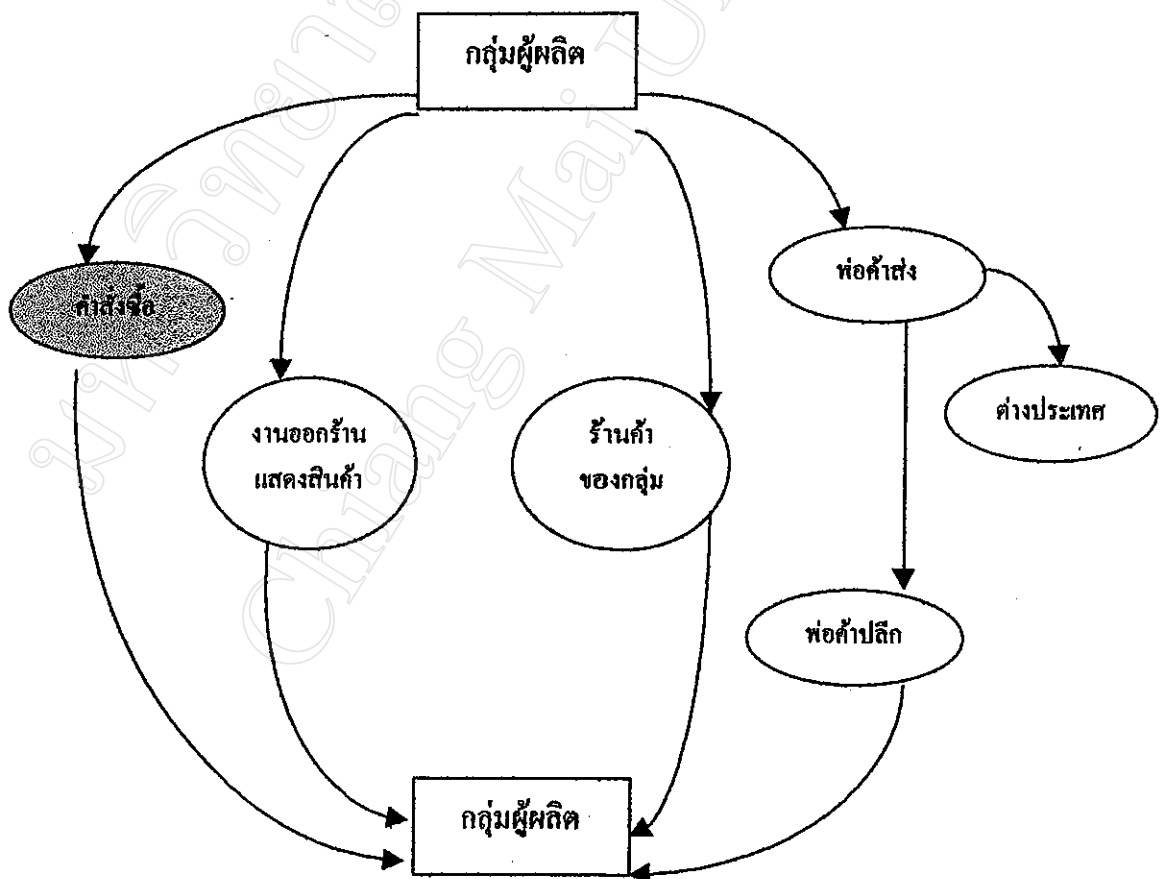
ภาพที่ 47 แสดงวิธีการตลาดหัตถกรรมกระดาษสา

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

7. หัตถกรรมการทอและจักสานไม้ไผ่

หัตถกรรมการทอไม้ไผ่และการจักสานไม้ไผ่จะมีช่องทางการตลาดที่ไม่ซับซ้อนมากนัก กล่าวคือ กลุ่มจะผลิตผลิตภัณฑ์จากคำสั่งซื้อของพ่อค้าหรือบริษัท ซึ่งบางครั้งจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น เช่น กระจับเพื่อเพิ่มมูลค่าในครัวสินค้าเพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้กลุ่มผู้ผลิตจะจำหน่าย ณ. ที่ทำการของกลุ่มหรือร้านค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยตรง หรือมีพ่อค้าส่งที่มารับซื้อเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป ซึ่งบางครั้งก็มีการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศด้วย ส่วนการนำไปจำหน่ายตามงานออกร้านแสดงสินค้าที่มีการจัดงานโดยตรงนั้น พบว่ามีรายได้ที่ได้จากการขายน้อยมาก

ช่องทางการตลาดที่สำคัญของหัตถกรรมการทอและจักสานไม้ไผ่นี้ คือ การผลิตตามคำสั่งซื้อของพ่อค้า หรือบริษัทหรือโรงงานต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะ จะสามารถกำหนดลี ขนาดและความต้องการได้ตามที่ลูกค้าต้องการ ทำให้ขายได้ง่ายและได้เงินทันที

ภาพที่ 48 แสดงวิธีการตลาดของหัตถกรรมการทอไม้ไผ่

หมายเหตุ : ● หมายถึงเส้นทางการตลาดที่สำคัญที่สุดของกลุ่มแม่บ้าน

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานทางด้านการผลิตและการตลาดของกลุ่มแม่บ้าน

ปัญหาด้านการผลิต

1. ปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะต้องกู้เงินมาลงทุนในการทำกิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการกู้ยืมจากหน่วยงานราชการ ทั้งประเภทที่ต้องเสียดอกเบี้ยและปลอดดอกเบี้ย ซึ่งทำให้เมื่อกู้ยืมมาแล้วไม่สามารถดำเนินการผลิตได้ตามเป้าหมายก็จะประสบกับภาวะไม่สามารถใช้เงินที่คืนมาได้ ซึ่งจะเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มประสบกับความล้มเหลว

2. ปัญหาด้านการขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต

จากการศึกษาพบว่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตบางอย่างมีราคาแพงมาก และไม่สามารถหาได้ในท้องถิ่น เช่น เตาบอบอุตสาหกรรม เครื่องตีแป้ง เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการผลิตได้

3. ขาดความรู้ด้านการแปรรูปและการถนอมอาหาร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยังขาดความรู้ด้านการแปรรูป และการถนอมอาหารเป็นอย่างมาก รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ เช่น การบรรจุผลิตภัณฑ์อีกด้วย

4. ปัญหาอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่า นอกจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยังประสบกับปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกภายในกลุ่มเองอีกด้วย เช่น สมาชิกไม่เข้าใจการทำงานของกลุ่ม อาจจะเป็นเพราะไม่เคยเข้าร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มเลย หรือการขาดแคลนแรงงานในการผลิต เป็นต้น

ปัญหาด้านการตลาด

1. ปัญหาการขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์

ในการผลิตของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีความซ้ำซ้อนของผลิตภัณฑ์ในพื้นที่อำเภอเดียวกันและต่างอำเภอค่อนข้างสูง ซึ่งจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาได้นั้น ไม่มีสถานที่วางจำหน่าย เช่น แคมพูนสมุนไพร ไข่เค็ม ข้าวเกรียบ เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเองต้องทำตัวเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้จัดการทางด้านการตลาดเอง ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วเป็นไปได้ยากมากทั้งนี้เพราะกลุ่มแม่บ้านส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านการตลาด ประกอบกับมีการศึกษาที่ไม่ค่อยสูงนัก ทำให้ไม่สามารถหาตลาดที่ดีมารองรับผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มผลิตขึ้นมาได้

อย่างไรก็ตามพบว่า ผลผลิตภัณฑ์ประเภทหัตถกรรมและสิ่งทอต่าง ๆ จะมีการตลาดที่กว้างไกลกว่า ทั้งนี้เพราะได้รับความสนใจจากโรงงานและพ่อค้าส่งที่จะผลิตป้อนตลาดต่างประเทศนั่นเอง จึงทำให้การตลาดของผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีปัญหาค่อนข้างน้อยในด้านการตลาดไม่ได้ แต่จะประสบกับปัญหาด้านการถูกกดราคาแทน

2. ปัญหาด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาพบว่า ผลผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มใดที่ได้รับการรับรองมาตรฐานทะเบียนอาหารและยา(อ.ย.) แล้ว จะได้รับความเชื่อถือจากผู้บริโภคมากกว่า ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้รับการรับรอง แต่ปัญหาหลักของการไม่ได้มาตรฐานอ.ย. นั้น เพราะ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดทุนในการดำเนินงาน เพราะจะต้องสร้างโรงเรือนผลิตให้ถูกต้องตามหลักด้วย ประกอบกับในการขึ้นทะเบียนอ.ย. นั้นเป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างละเอียดพอสมควร ดังนั้น จึงทำให้กลุ่มแม่บ้านเกิดความรู้สึกเบื่อนายที่จะดำเนินการ ประกอบกับบางกลุ่มก็พอใจในการผลิตจำหน่ายเพียงในท้องถิ่นเท่านั้น จึงไม่เล็งเห็นถึงความจำเป็นในมาตรฐานดังกล่าว

ส่วนผลิตภัณฑ์ทางด้านหัตถกรรมและสิ่งทอนั้น ในปัจจุบันได้มีตราเกษตรชนวนชิม-ชนวนใช้ มารับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น